Budgetseminar 30. september
ECCO Centret

TØNDER KOMMUNE

Program - formiddag

TØNDER KOMMUNE

Mandag, den 30. september 2019

08.00 – 10.15 Status på budgetlægning 2020

Borgmesteren byder velkommen

HMU – bemærkninger til budgetforslag 2020

Økonomichefen orienterer om status på budgetlægningen 2020

- Materiale til budgetseminar
- Indhold i Økonomiaftalen mellem KL og Regering
- Status på budgetsituationen – foreløbige beregninger for 2020,
- Budgetforudsætninger (låneadgang, tilskud, likviditet, statsgaranti)
- Serviceudgifter, ramme, korrektioner, lov og cirkulære, midtvejsregulering 2019 m.v.
- Reduktioner, udvidelser til prioritering
- Overordnede anlægsrammer/forslag til anlægsbudget og anlæg til prioritering
- Budgetforslag i forhold til den økonomiske politik *(opsummering)*

10.15 – 10.30 Kaffe

10.30 – 12.30 Budgettemaer

- Præsentation af administrationsanalyse, herunder reduktionskatalog på 5 mio. kr.
- Almen boligområdet
- Erhvervs- og turismefremme
- FN's verdensmål
- Øvrige mindre budgettemaer

12.30– 13.30 Frokost

Program - eftermiddag

TØNDER KOMMUNE

13.30 – 14.00	**Borgmesteren sætter rammerne for budgetarbejdet**
14.00 – 15.30	**Drøftelse i de politiske grupper** (Udvidelsesforslag, budgettemaer, administrationsanalyse, reduktionsforslag)
15.30 – 16.00	**Kaffe**
16.00 – 16.30	**Facility Management**
16.30 – 17.00	**Plenumopsamling fra gruppedrøftelser**
17.00 – 17.45	**Prioritering af anlægsbudget**
17.45 – 18.15	**Plenumopsamling**
18.15 -	**Middag**

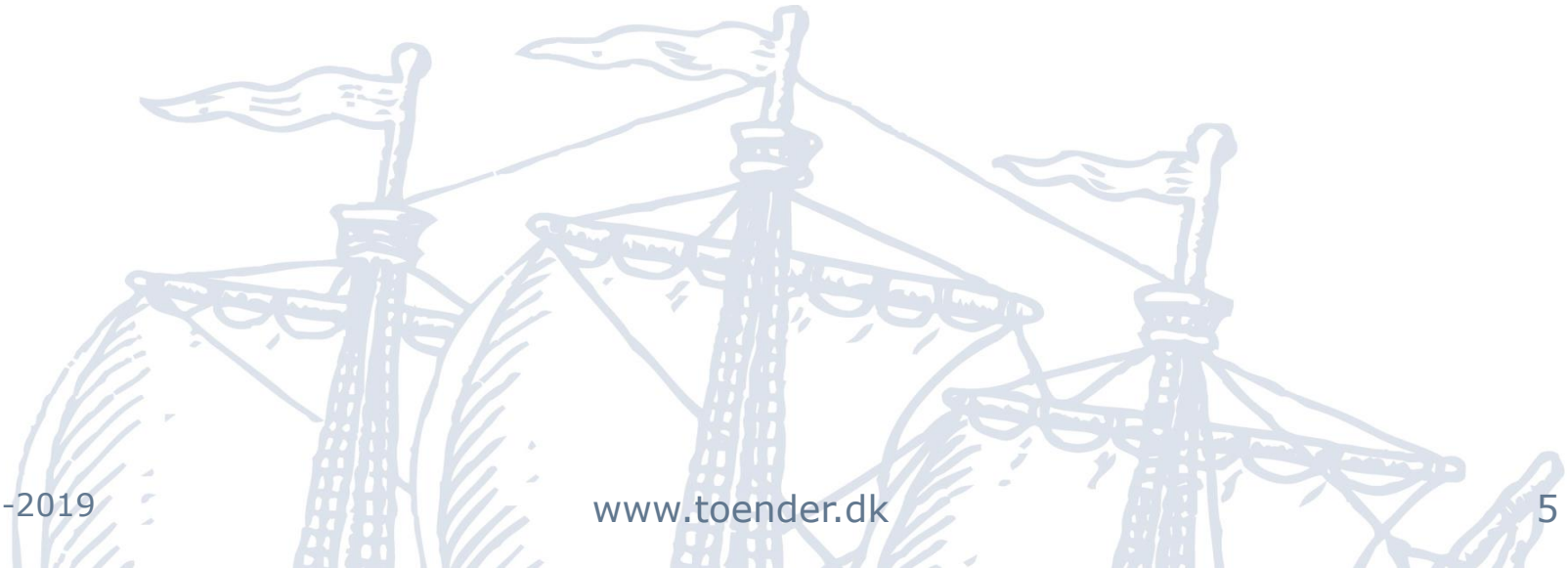
Program 1. oktober

TØNDER KOMMUNE

08.00- ? Opsamling, drøftelse og forhandling i ”Forhandlingsudvalget”

Borgmesteren byder velkommen

Borgmesteren byder velkommen

TØNDER KOMMUNE

Ø98-NETVÆRKSMØDE

Kommunernes forventninger til budget 2020 på landsplan

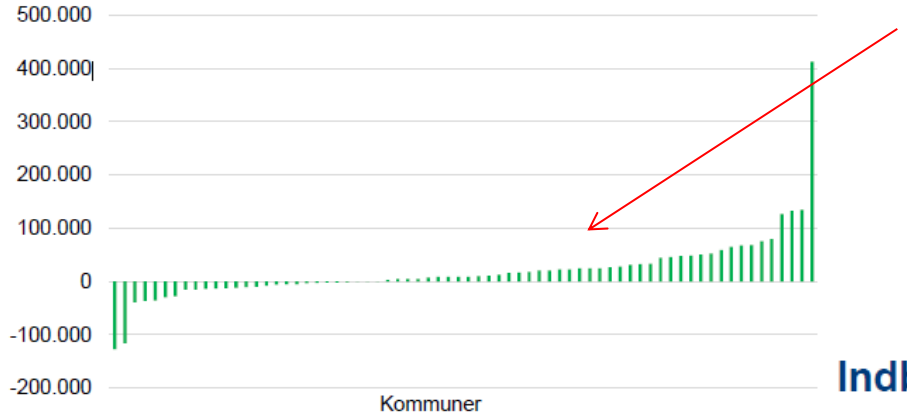
- De første indberetninger peger i retning af, at der er en udfordring på anlæg, men ikke helt så stor, som den har været i tidligere år
- Samtidig ser det indtil videre ud til at vi kan holde os inden for rammen på service
- Skatten ligner et problem; nogle vil gerne hæve, men umiddelbart er der ingen, der vil sænke

Borgmesteren byder velkommen

TØNDER KOMMUNE

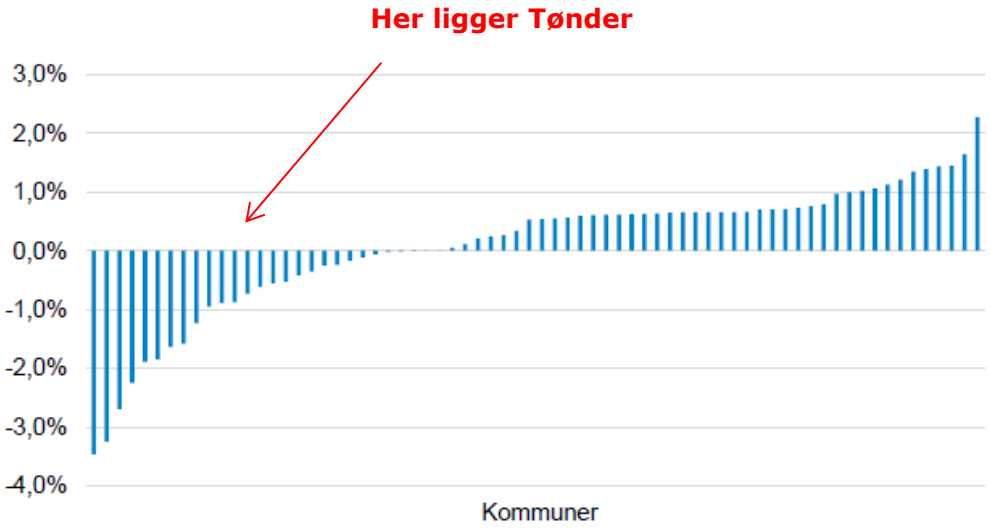
Indberettet B20, anlæg

Udvikling fra 2019 til 2020 på bruttoanlægsudgifter

I tusind kr.

Indberettet B20, service

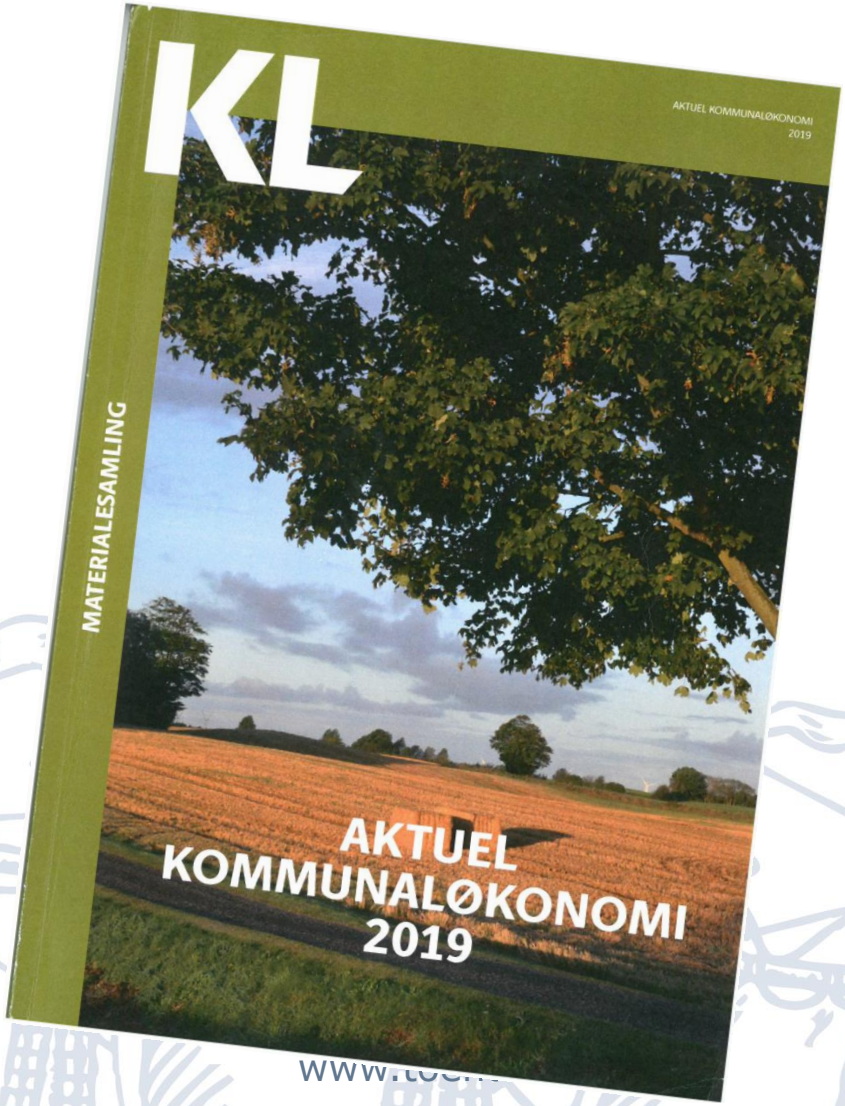

HMU

Bemærkninger til budgetforslag

Økonomiaftalen ved Økonomichefen

TØNDER KOMMUNE

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

AKTUEL KOMMUNALØKONOMI 2019

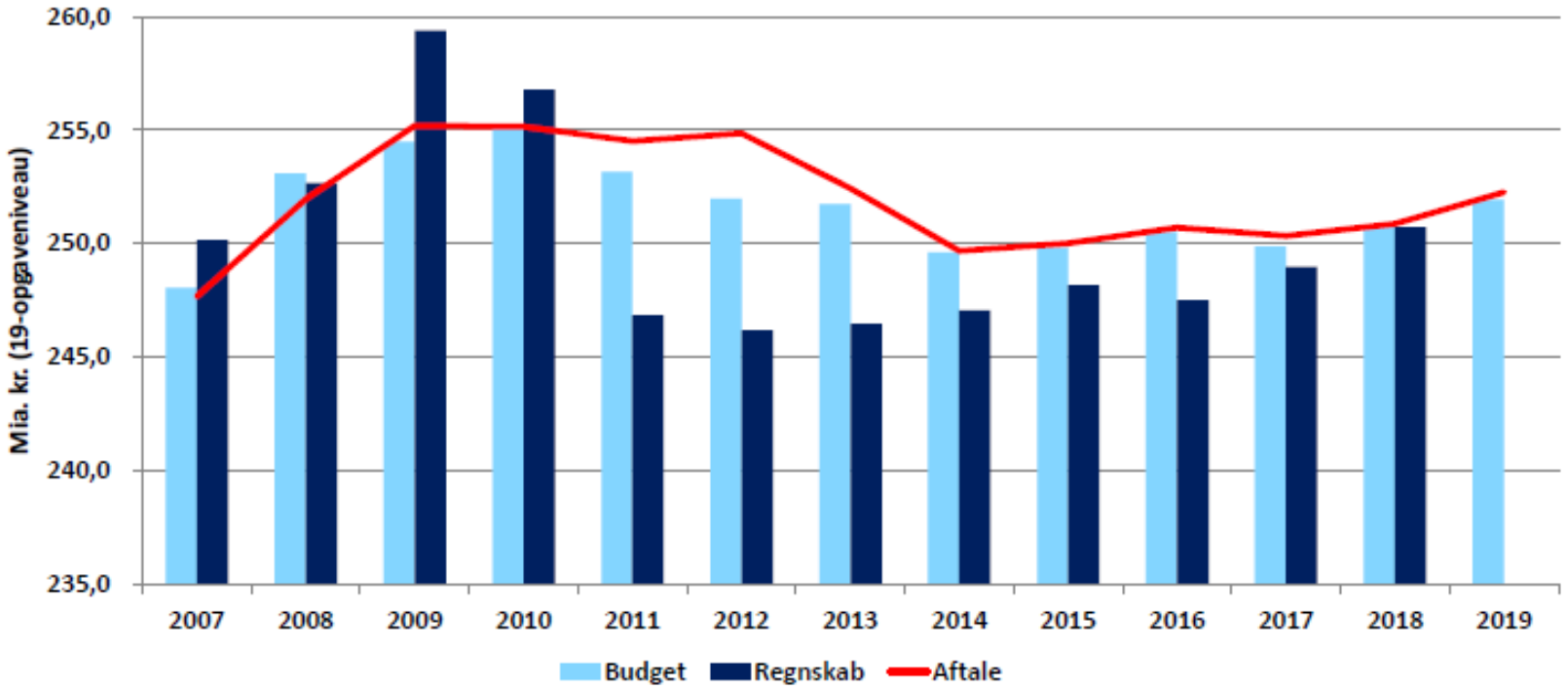
Rammerne for forhandlingerne

- Ny regering
- Valgkamp og regeringsforståelse med mange løfter
- Stort udgiftspres i kommunerne som følge af flere ældre, flere kronikere, flere modtagere af sociale indsatser
- Ingen udligningsreform
- Kasseeftersyn forud for forhandlingerne
- Sammenpresset proces

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Kommunernes serviceudgifter 2007-2019

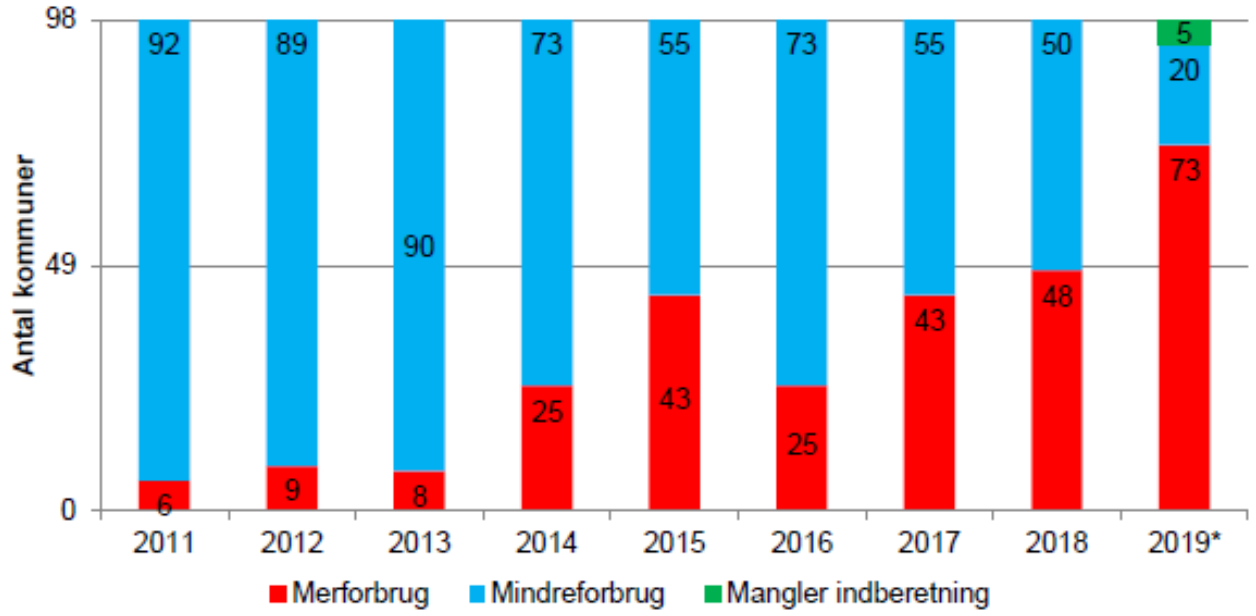
Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Ø98-NETVÆRKSMØDE

DEN 25. SEPTEMBER 2019

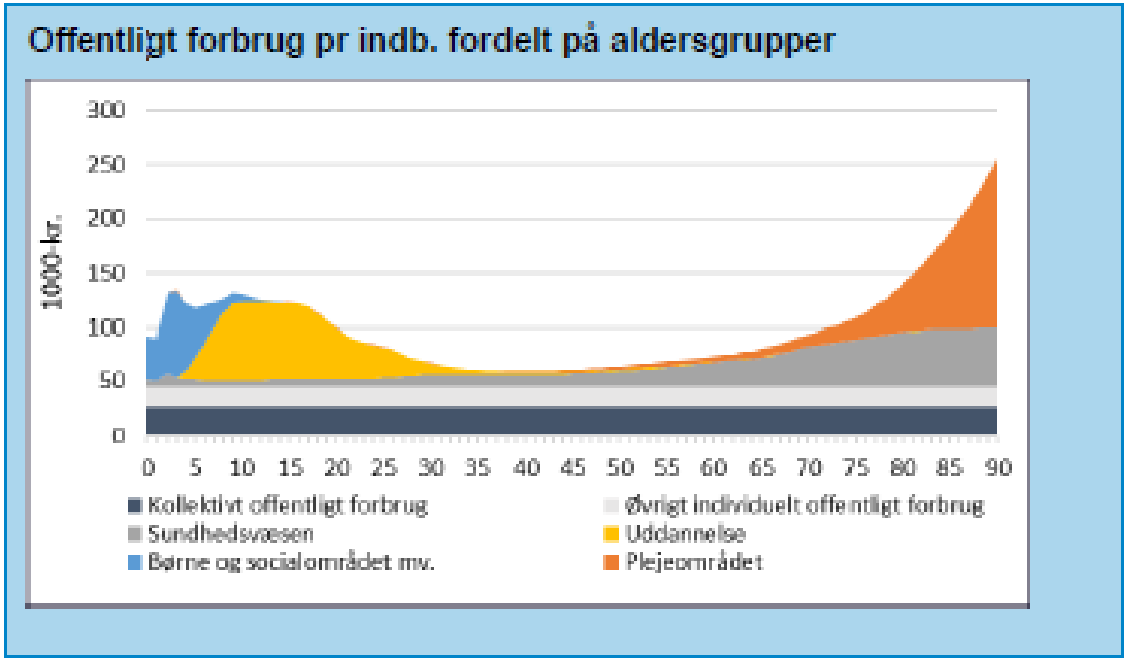
Mer- og mindreforbrug på service

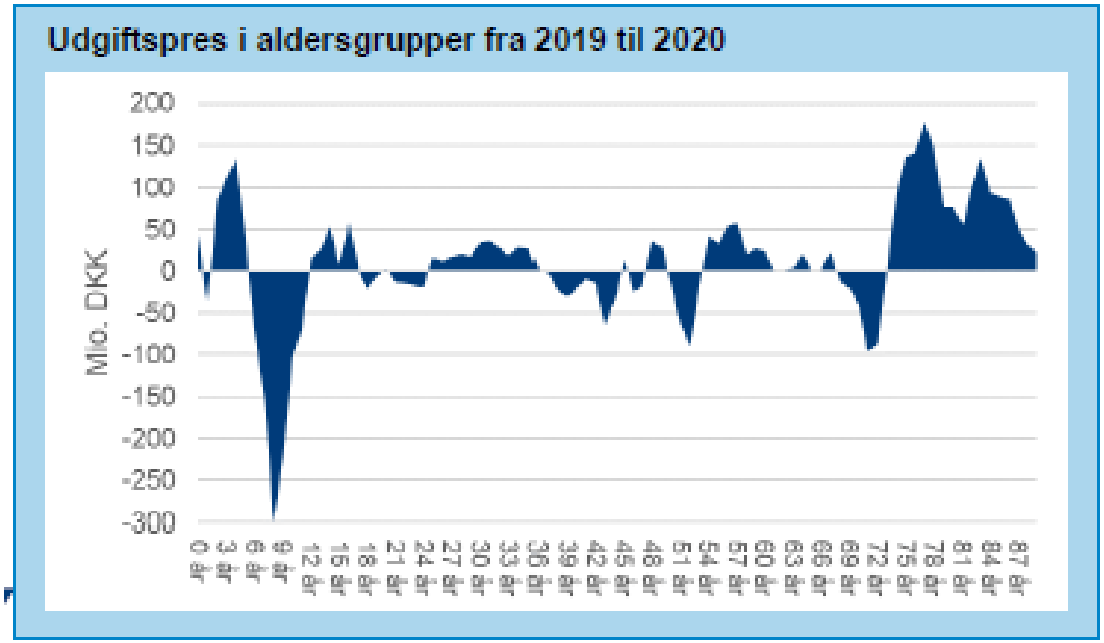

* 2019: kommunernes egne forventninger

Kommunernes økonomi 2020

Udgiftspres på service

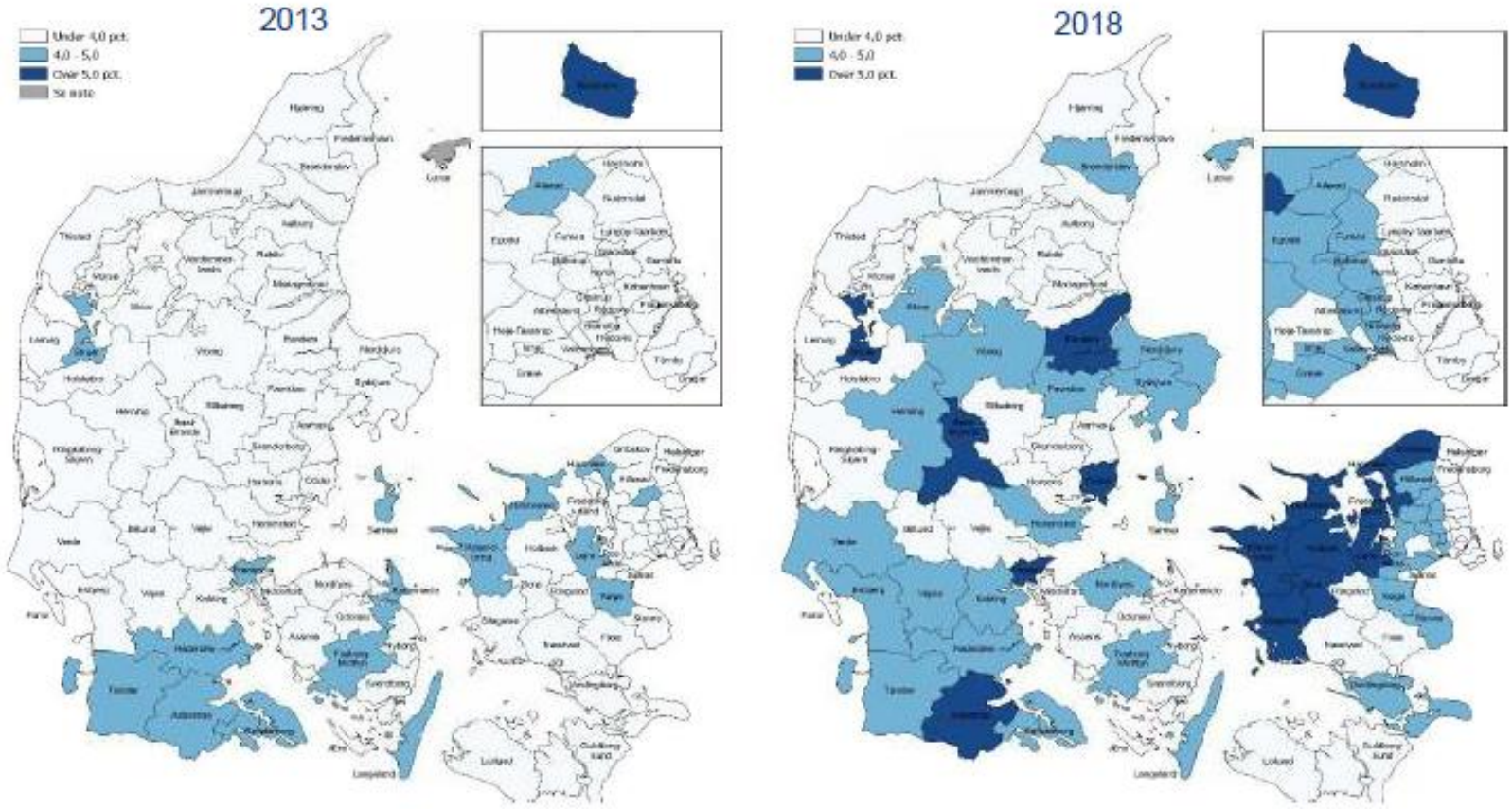

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Udgiftspres på service

Andel af børn og unge (0-17 år) med en psykiatrisk diagnose

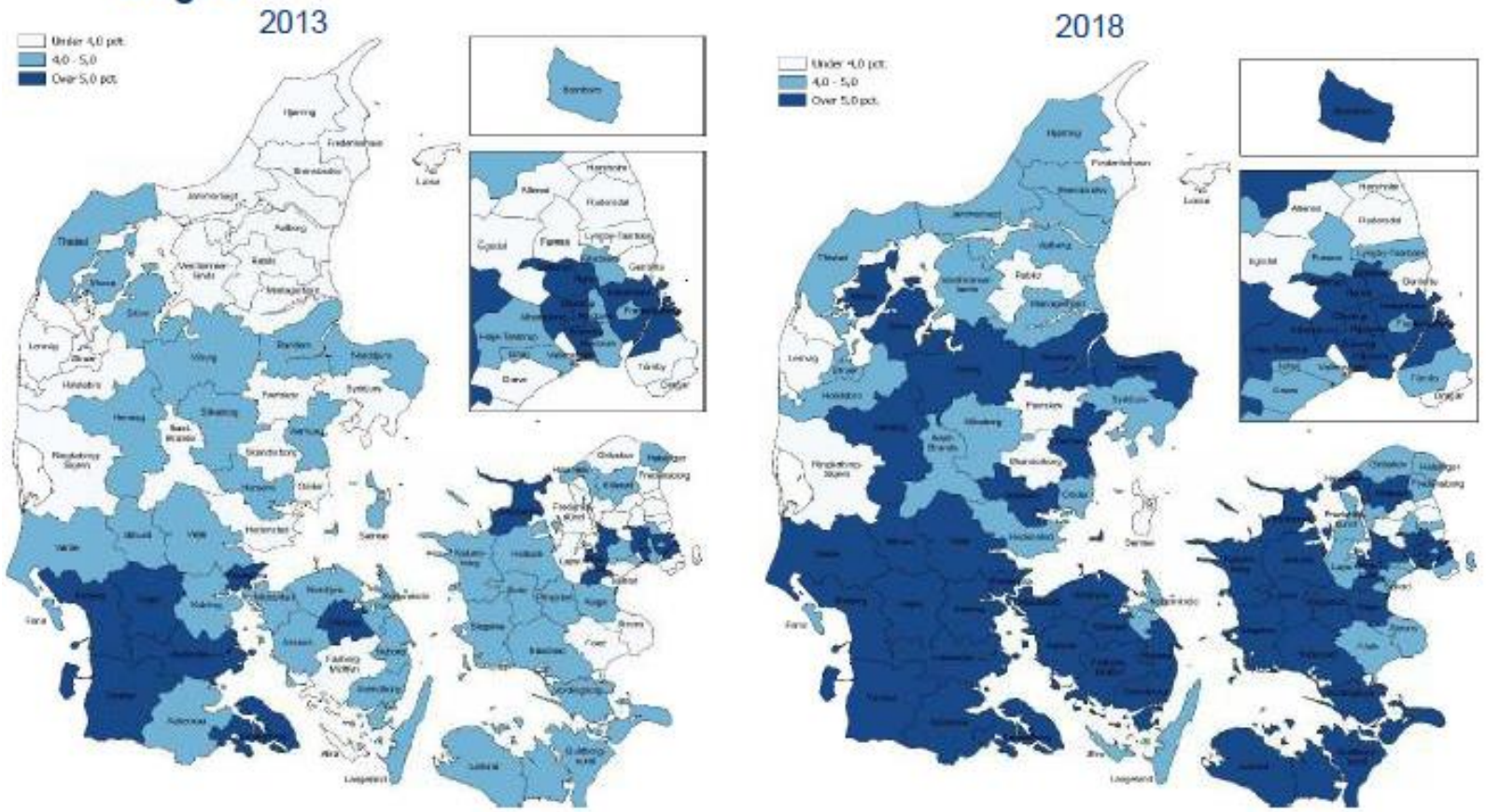

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Udgiftspres på service

Andel af den voksne befolkning (18+ år) med en psykiatrisk diagnose

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

ØKONOMIAFTALE 2020

MELLEM KL OG REGERINGEN

+ 1.7 MIA. KR. TIL VELFÆRD

Med aftalen får kommunerne mulighed for at fastholde serviceniveauet, når der kommer flere ældre og børn – og samtidig udvikle kernevelfærden.

OMPRIORITERINGSBIDRAGET FJERNES

Den sidste rest af omprioriteringsbidraget fjernes, så kommunernes økonomi ikke hvert år nedreguleres med 0,5 mia. kr.

+ 1.3 MIA KR. TIL AT BYGGE OG RENOVERE

I 2020 får kommunerne i alt 19.1 mia. kr. til at sikre de fysiske rammer for vores velfærd og renovere og bygge daginstitutioner, skoler, plejehjem og veje mv.

FINANSIERINGSTILSKUDDET VIDEREFØRES

Finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. videreføres i 2020.

KL

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Afskaffelse af MEP – Nyt strategisk samarbejde

- **Det kommunale moderniserings- og effektiviseringsprogram afskaffes**
- **Det kommunale udgiftsloft indeholder fremover ikke en årlig nedregulering på 0,5 mia. kr.**

Nyt flerårigt strategisk samarbejde – Velfærdsprioritering

Indeholder tre overordnede spor:

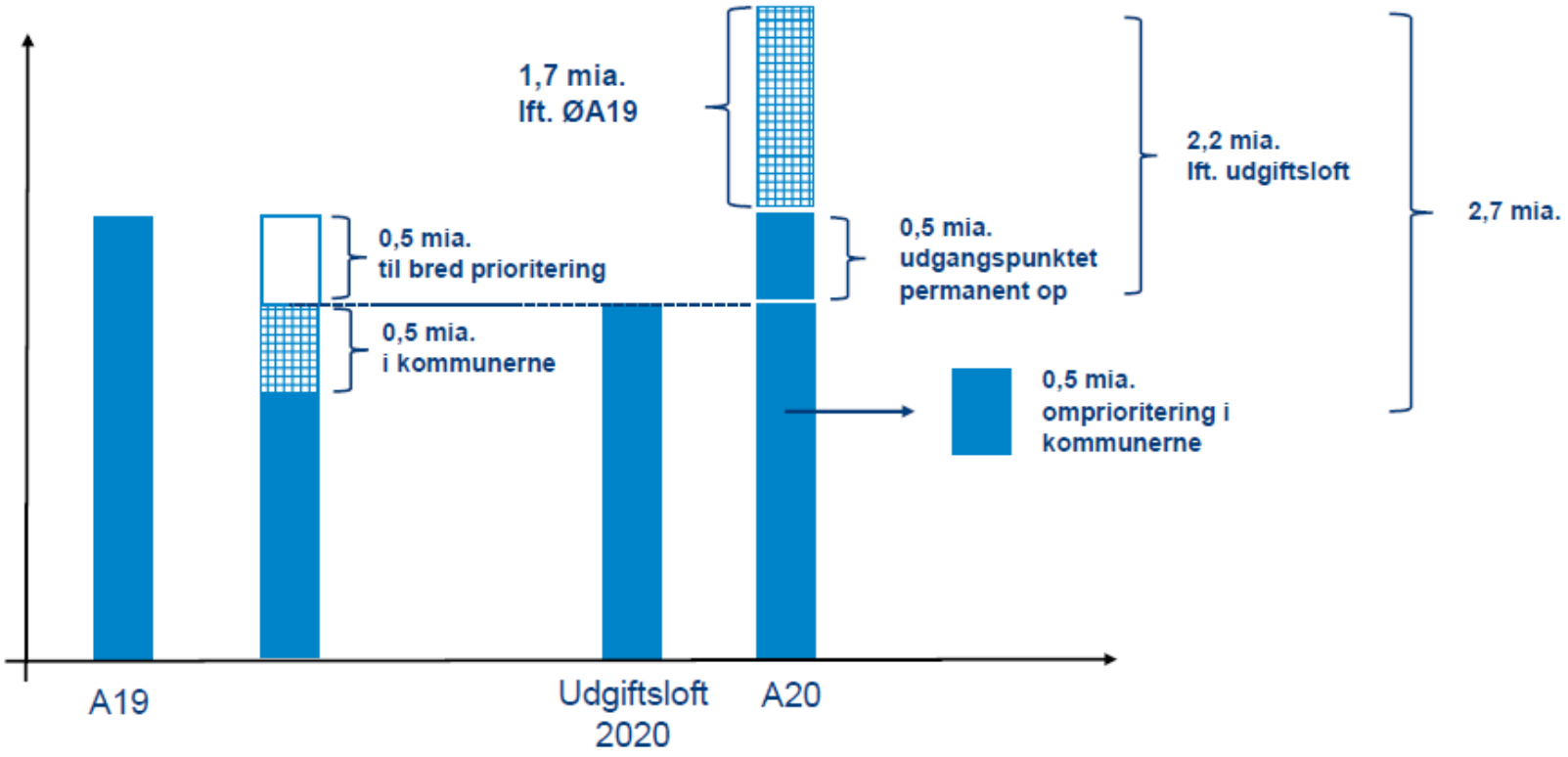
1. **Innovation på velfærdsområderne**
2. **Frigørelse af ressourcer gennem effektiv drift**
3. **Flerårigt sigte i budgetarbejdet**

Skal frigøre 0,5 mia. kr. i 2020, som fastholdes i den enkelte kommune

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Serviceramme i 2020

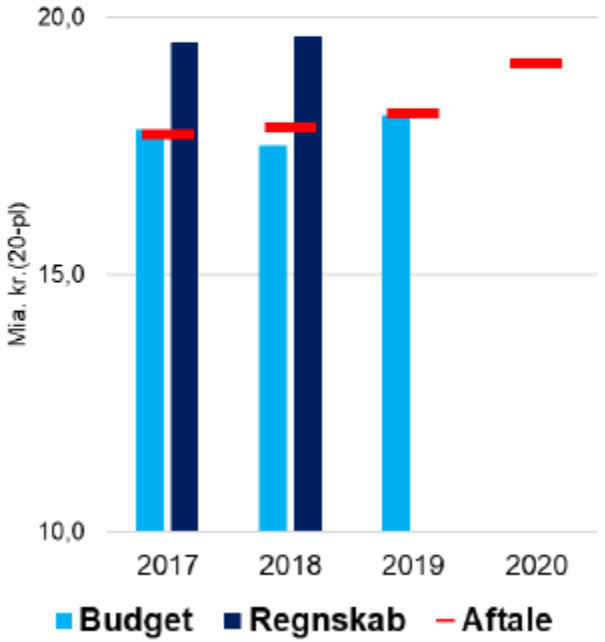

Kommunernes økonomi 2020
Anlæg

TØNDER KOMMUNE

Anlæg i 2020

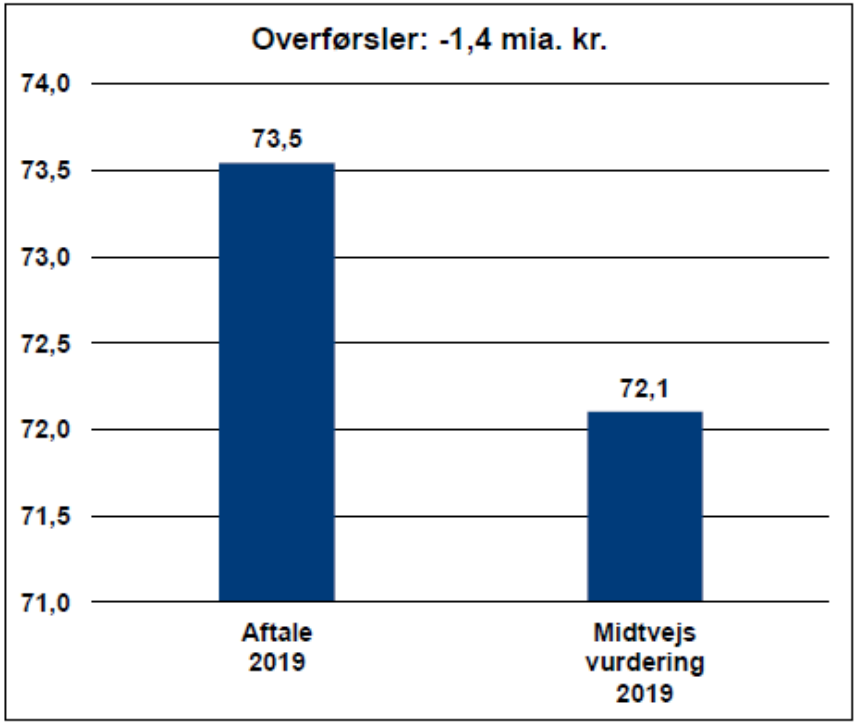
- Anlægsniveau på 19,1 mia. kr.
- Loft og sanktion på budget – 1 mia. kr. betinget af aftaleoverholdelse
- Ingen sanktion på regnskab men…
- *"Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale anlægsramme i 2019 overholdes i både budgetterne og regnskaberne."*

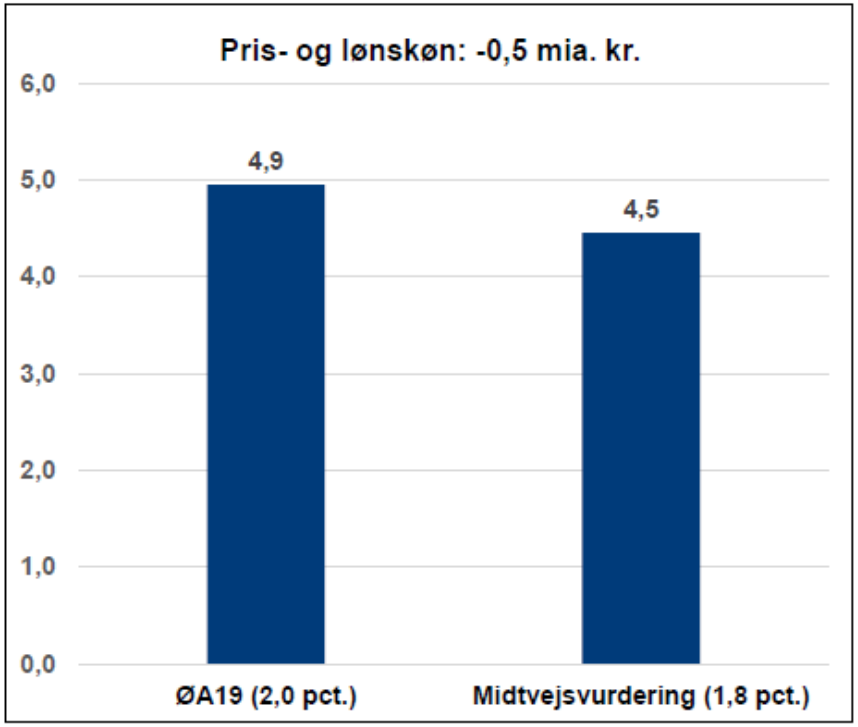

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Ingen midtvejsvurdering af økonomien i 2019

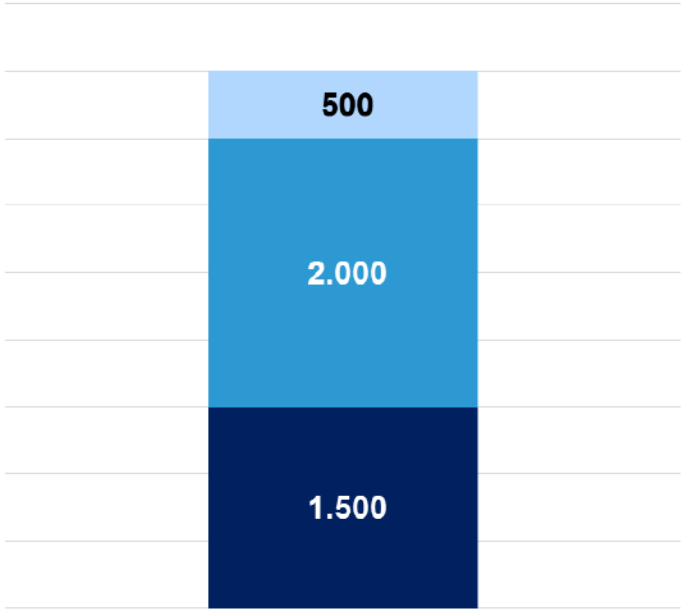

Kommunernes økonomi 2020

TØNDER KOMMUNE

Finansieringstilskuddet videreføres i 2020

500 mio. kr. målrettet kommuner med lav likviditet

2 mia. kr. målrettet:

1 mia. kr. strukturelt underskud

1 mia. kr. beskatningsgrundlag

1,5 mia. kr. til alle kommuner

Øvrig økonomi

Låneadgang til anlæg på 650 mio. kr.

› 250 mio. kr. til investeringer med effektiviseringspotentiale
› 400 mio. kr. til behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder

Skattepuljer:

› 200 mio. kr. til skatteforhøjelser
› 200 mio. kr. til skattesænkninger (med 75 pct. tilskud)

Puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes til 350 mio. kr.

Udligningscirkus

TØNDER KOMMUNE

Så er det afgjort: Gentofte og Frederiksberg får udligningstilskud tiltænkt fattige kommuner

04/09/2019

Efter måneders strid står det klart, at Frederiksberg og Gentofte i 2020 får støtte fra en særlig pulje i udligningssystemet for faldende folketal, som normalt skal hjælpe fattige kommuner. Støtten til de to velhavende hovedstadskommuner koster 13 udkantskommuner ialt cirka 270 millioner.

Tønder -22 mio. kr.

Budget 2020

TØNDER KOMMUNE

Kort info om budgetmaterialet

Tilskud og lån – besked 7.10

TØNDER KOMMUNE

Tilskud - ansøgninger

- Vanskeligt stillet kommune (§ 16), ? mio. kr.

Lånemuligheder - ansøgninger

- Større strukturelle investeringer på borgernære områder, 40 mio. kr.
- Investeringer med effektiviseringspotentiale, 3 mio. kr.
- Det ordinære anlægsområde, 10 mio. kr.

Vi budgetterer med låneoptagelse på 13 mio. kr.

Budget 2020-2023 fra minibudgetseminaret

26-06-2019

Budget 2020

Budgetoverslag 2021-2023

Statsgaranteret	Budget 2020	overslagsår 2021	2022	2023
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Indtægter				
Skatter	**-1.556,1**	**-1.591,8**	**-1.627,0**	**-1.667,6**
Generelle tilskud m.v.	**-1.052,3**	**-1.056,5**	**-1.066,8**	**-1.075,8**
Indtægter ialt	**-2.608,4**	**-2.648,3**	**-2.693,8**	**-2.743,3**
Driftsudgifter		*År 2020-prisniveau, mio. kr.*		
Servicerammen	**1.776,3**	**1.757,0**	**1.739,8**	**1.725,0**
Uden for servicerammen	**153,3**	**154,1**	**154,6**	**154,6**
Indkomstoverførsler	**599,3**	**606,1**	**612,8**	**618,8**
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	**2.528,9**	**2.517,2**	**2.507,3**	**2.498,5**
Pris og lønstigninger (drift)		57,3	116,3	175,6
Renter m.v.	**6,2**	**6,2**	**6,2**	**6,2**
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	**-73,2**	**-67,7**	**-64,0**	**-63,0**
Anlægsudgifter				
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	**127,2**	**93,4**	**64,0**	**63,0**
Jordforsyning				
JORDFORSYNING - I ALT	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		2,1	3,0	4,4
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	**54,0**	**27,9**	**3,0**	**4,4**
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	**-0,7**	**-0,7**	**-0,7**	**-0,8**
Optagne lån (langfristet gæld)	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3
Afdrag på lån (langfristet gæld)	14,2	15,1	15,1	15,1
Afdrag på lån (langfristet gæld) - Ældreboliger	8,7	8,7	8,7	8,7
Øvrige finansforskydninger	0,5	-14,2	-15,6	-15,6
I alt	**10,1**	**-3,6**	**-5,0**	**-5,1**
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	**63,4**	**23,5**	**-2,8**	**-1,4**

LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2019 = 242,4			
Forventet gns. Kassebeholdning	**179,0**	**155,5**	**158,2**	**159,7**

Budget 2020-2023

26-09-2019

Budget 2020

Budgetoverslag 2021-2023

Statsgaranteret	Budget 2020	overslagsår 2021	2022	2023
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Indtægter				
Skatter	**-1.626,0**	**-1.587,1**	**-1.622,1**	**-1.659,1**
Generelle tilskud m.v.	**-993,8**	**-1.073,4**	**-1.093,3**	**-1.101,9**
Indtægter ialt	**-2.619,8**	**-2.660,5**	**-2.715,4**	**-2.761,0**
Driftsudgifter		*År 2020-prisniveau, mio. kr.*		
Servicerammen	**1.789,6**	**1.761,2**	**1.744,4**	**1.723,1**
Uden for servicerammen	**155,4**	**157,6**	**159,3**	**160,9**
Indkomstoverførsler	**603,0**	**609,5**	**616,0**	**613,7**
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	**2.548,1**	**2.528,3**	**2.519,7**	**2.497,7**
Pris og lønstigninger (drift)		54,9	111,0	168,0
Renter m.v.	**6,2**	**6,2**	**6,2**	**6,2**
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	**-65,5**	**-71,0**	**-78,4**	**-89,1**
Anlægsudgifter				
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	**143,2**	**89,6**	**64,0**	**63,0**
Jordforsyning				
JORDFORSYNING - I ALT	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		1,9	2,8	4,2
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	**77,7**	**20,5**	**-11,6**	**-21,9**
B. Det brugerfinansierede område				
Forsyningsvirksomheder				
Affaldshåndtering	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	-0,1	-0,1
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	**-1,1**	**-1,2**	**-1,2**	**-1,2**
Optagne lån (langfristet gæld)	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3
Afdrag på lån (langfristet gæld)	14,2	15,1	15,1	15,1
Afdrag på lån (langfristet gæld) - Ældreboliger	8,7	8,7	8,7	8,7
Øvrige finansforskydninger	-9,5	-14,1	-15,5	-15,5
I alt	**0,1**	**-3,6**	**-5,0**	**-5,0**
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	**76,7**	**15,7**	**-17,8**	**-28,1**

LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2019 = 242,4			
Forventet gns. Kassebeholdning	**165,7**	**150,0**	**167,8**	**195,9**

Budget 2020-2023 - Indtægter

26-09-2019

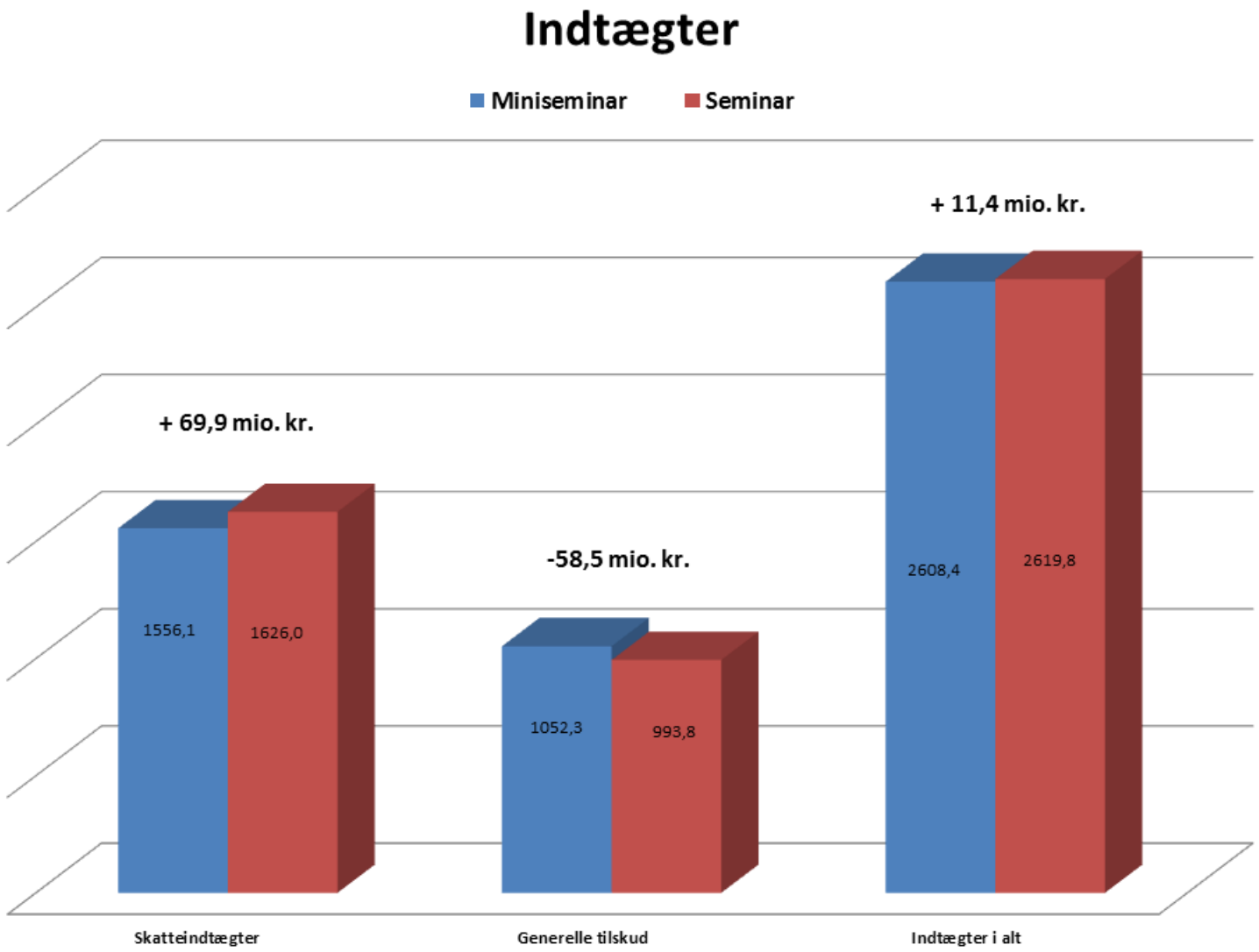
Budget 2020

Budgetoverslag 2021-2023

Statsgaranteret	**Budget 2020**	**overslagsår 2021**	**2022**	**2023**
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Indtægter				
Skatter	**-1.626,0**	**-1.587,1**	**-1.622,1**	**-1.659,1**
Indkomstskatter	-1.481,3	-1.451,8	-1.481,7	-1.513,1
Selskabsskatter	-40,6	-29,6	-29,6	-29,8
Dødsboskat & Forskerskat	-1,3	0,0	0,0	0,0
Grundskyld & dækningsafgift	-102,9	-105,7	-110,9	-116,2
Generelle tilskud m.v.	**-993,8**	**-1.073,4**	**-1.093,3**	**-1.101,9**
Udligning og generelle tilskud	-852,2	-937,8	-956,3	-963,4
Udligning udlændinge	14,1	14,1	14,1	14,1
Bidrag til regioner, udvikling	4,2	4,2	4,3	4,4
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-6,2	-6,3	-6,5	-6,6
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-8,3	-8,5	-8,7	-8,9
Tilskud til en værdig ældrepleje - fra service	-8,7	-8,9	-9,1	-9,3
Pulje til bekæmpelse af ensomhed - ny pulje	-0,8	-0,8	-0,9	-0,9
Tilskud til bedre dagtilbud	-3,3	-3,4	-3,4	-3,5
Særlige tilskud, Beskæftigelsestilskud	-67,8	-68,7	-69,7	-70,6
Overgangstilskud - opdatering af udgiftsbehov	-7,5	0,0	0,0	0,0
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0
Tilskud til kommuner med vanskelige øk.vilkår	-13,7	-13,7	-13,7	-13,7
Særligt finansieringstilskud	-34,5	-34,5	-34,5	-34,5
Indtægter ialt	**-2.619,8**	**-2.660,5**	**-2.715,4**	**-2.761,0**

Budget 2020-2023 Indtægter

TØNDER KOMMUNE

Budget 2020-2023 - Indtægter

TØNDER KOMMUNE

Skatter	
Selskabsskat	-15,9
Indkomstskat	-55,8
Grundskyld	3,0
Dødsbo	-1,2
I alt	**-69,9**
Generelle tilskud og Udligning	
Værdighedsmilliard - ændring i beløb	-0,5
Beskæftigelsestilskud - ændring	3,2
Stigende skatteindtægter - fald i balancetilskud	51,1
Udligning selskabsskatter	3,4
Ændret PL 0,8 mia	5,1
Fald i folketal-ændring i kriterie	22,0
Fald i socioøkonomisk indeks 125-122	8,0
Løft anlægsramme 1,3 mia.	-8,3
Ghettoplan - finansforskydninger 0,5 mia.	-3,2
Servicerammeløft 1,7 mia.	-10,9
Ensomme ældre 0,1 mia.	-0,8
Bortfald af MEP 0,5 mia.	-3,2
Ændret skøn indkomstoverførsler 1,1 mia	-7,1
Andre reguleringer -0,2 m.v.	-0,2
I alt	**58,5**
Forskel	**-11,4**

Indtægter = -
Udgifter = +

Serviceudgifter

26-09-2019

Budget 2020

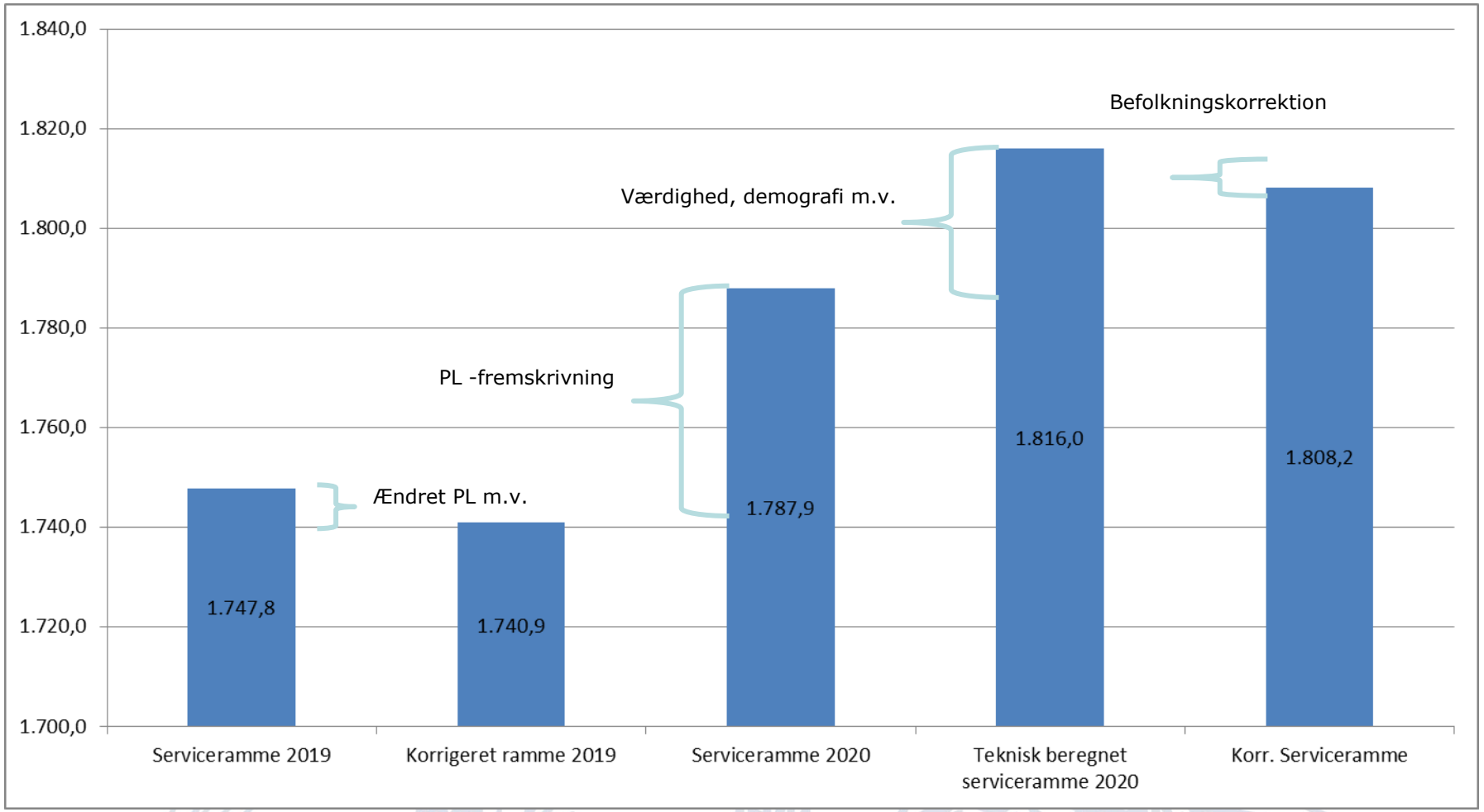
Budgetoverslag 2021-2023

Kor. serviceramme : 1.808

Statsgaranteret	**Budget 2020**	**overslagsår 2021**	**2022**	**2023**
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Driftsudgifter		*År 2020-prisniveau, mio. kr.*		
Servicerammen	**1.789,6**	**1.761,2**	**1.744,4**	**1.723,1**
11 Erhverv	8,4	7,0	7,0	6,9
110 Bosætning og Landdistrikter	2,8	2,0	1,9	1,9
12 Beredskab	8,4	8,4	8,4	8,4
13 Administration	301,2	292,5	289,0	286,1
140 Central Rengøring	22,8	22,6	22,4	22,1
16 Centrale puljer	16,1	38,6	45,3	42,9
20 Befordring	36,1	35,8	35,4	35,0
21 Teknik & Plan	96,4	90,5	86,6	85,7
22 Miljø og natur	18,3	16,1	15,5	15,3
24 Jordforsyning	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
28 Facility Management	6,4	6,4	6,4	6,4
31 Voksen/Social	177,7	178,0	176,8	173,7
37 Forebyggelse og anbringelse	120,2	113,4	111,8	109,5
41 Sundhed	39,5	38,9	37,3	36,8
42 Pleje og Omsorg	349,6	346,6	344,3	342,0
51 Kultur	26,5	25,5	25,2	24,9
52 Fritid og idræt	29,4	28,1	27,7	27,4
62 Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	28,8	30,2	29,9	29,6
71 Uddannelse	334,6	324,9	318,8	317,0
72 Dagtilbud	145,0	143,6	141,7	138,3
Heraf indarbejdet i servicerammen:				
1 % reduktioner	*-17,5*	*-34,5*	*-51,5*	*-68,7*
Tværgående reduktionspulje og MEP	*-4,9*	*-5,2*	*-4,7*	*-4,7*
Facility Management - arealoptimering	*-3,6*	*-5,6*	*-8,1*	*-8,1*
Demografi	*-4,8*	*-5,4*	*-5,5*	*-4,3*
Visions- og strategiplan 2018-2022 (forligskreds)	*1,0*	*5,1*	*6,4*	*0,0*
Pulje til udvidelser	*4,2*	*8,3*	*12,3*	*16,3*
Finansiering af demografisk udvikling og velfærd	*6,1*	*6,1*	*6,1*	*6,1*
Bekæmpelse af ensomhed	*0,8*	*0,8*	*0,8*	*0,8*
Lov og cirkulære	*4,2*	*5,0*	*5,9*	*5,9*
PL-pulje svarende 0,1 %	*1,8*	*1,8*	*1,8*	*1,8*
Pulje til teknisk løft af serviceramme	*10,0*			

Serviceramme 2020

TØNDER KOMMUNE

Udenfor servicerammen

TØNDER KOMMUNE

25-09-2019

Budget 2020

Budgetoverslag 2021-2023

Statsgaranteret	**Budget 2020**	**overslagsår 2021**	**2022**	**2023**
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Uden for servicerammen	**155,4**	**157,6**	**159,3**	**160,9**
36 Boligregnskab og statsref. Enkeltsager	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1
44 Aktivitetsbestemt medfinansiering	167,8	170,0	171,6	173,3
45 Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3

Aktivitetsbestemt medfinansiering:

- Fastfrysning af aktivitetsbestemt medfinansiering for 2019 er videreført til 2020

- Baggrund i manglende data – fejl i data

Indkomstoverførsler

TØNDER KOMMUNE

25-09-2019

Budget 2020

Budgetoverslag 2021-2023

Statsgaranteret	**Budget 2020**	**overslagsår 2021**	**2022**	**2023**
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Indkomstoverførsler	**603,0**	**609,5**	**616,0**	**613,7**
15 Borgerservice, overførseludgifter	33,2	32,7	32,1	32,1
19 Centrale puljer - overførselsindkomster	-0,5	-2,4	-1,6	-1,6
29 Facility Management, overførselsudg.	0,1	0,1	0,1	0,1
33 Førtidspension, tabt arbejdsfortj. - ovf	207,0	212,1	216,3	216,3
61 Kontante ydelser, overførselsudgifter	261,2	259,8	255,2	255,2
63 Driftsudgifter til aktivering, overførselsudg.	33,5	32,8	32,8	32,8
65 Forsikrede ledige - overførselsudg.	60,8	61,7	62,7	63,6
Lov og cirkulære	*0,4*	*0,3*	*0,8*	*0,8*
KL's tabeltal, tilpasning	*16,1*	*28,2*	*42,5*	*47,8*
Demografiregulering, reduceret med 4 mio. kr.	*-8,6*	*-15,9*	*-24,9*	*-33,4*

- KL's skøn på overførselsindkomster er anvendt og korrigeret for demografiudvikling – Der er ikke foretaget demografiregulering på førtidspensionsområdet.
- Der er korrigeret for investeringstiltag på -1,8 mio. kr.

Anlæg

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget	overslagsår		
	2020	2021	2022	2023
Anlægsudgifter				
Økonomiudvalget	34,5	45,5	29,5	33,3
Teknik & Miljøudvalget	42,3	33,9	28,3	23,3
Socialudvalget	1,1	1,1	1,1	1,1
Sundhedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur & Fritidsudvalget	8,1	8,5	4,8	4,8
Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Børn & Skoleudvalget	57,2	0,6	0,4	0,6
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	**143,2**	**89,6**	**64,0**	**63,0**
Jordforsyning				
Salg af jord m.v.	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Køb af jord	5,4	5,4	5,4	5,4
JORDFORSYNING - I ALT	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

- Anlægsudgifterne i 2020 er ca. 42 mio. kr. højere i forhold til beregnet andel af den samlede ramme på 19,1 mia. kr.
- Anlæg 2020-2023 på i alt 359,8 mio.kr., svarende til 90 mio. kr. i gnmst. pr. år.
- Uprioriteret anlægspulje på ca. 47,1 mio. kr. i 2022-2023.
- Jordforsyning er tilpasset således, at indtægter og udgifter balancerer (tidl. års erfaringer)

Låntagning

TØNDER KOMMUNE

Statsgaranteret	Budget 2020	overslagsår 2021	2022	2023
Optagne lån (langfristet gæld)	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3
Afdrag på lån (langfristet gæld)	14,2	15,1	15,1	15,1
Afdrag på lån (langfristet gæld) - Ældreboliger	8,7	8,7	8,7	8,7
Øvrige finansforskydninger	-9,5	-14,1	-15,5	-15,5
I alt	**0,1**	**-3,6**	**-5,0**	**-5,0**

- Optagne lån i 2020 - 2023 = 53,2 mio. kr.
- Afdrag på lån (ex. Ældreboliger) i 2020 - 2023 = 59,7 mio. kr.
- Låneoptagelse er tilpasset for at kunne leve op til målsætningen på max 8.000 kr. pr indbygger (gæld)

Likviditet

TØNDER KOMMUNE

26-09-2019

Budget 2020

Budgetoverslag 2021-2023

Statsgaranteret	**Budget 2020**	**overslagsår 2021**	**2022**	**2023**
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	**76,7**	**15,7**	**-17,8**	**-28,1**

LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2019 = 242,4			
Forventet gns. Kassebeholdning	**165,7**	**150,0**	**167,8**	**195,9**

Samlet kassetræk i 2020 – 2023 = 46,5 mio. kr.

Økonomisk politik - måltal

TØNDER KOMMUNE

Budgetoversigt og økonomiske måltal	2020	2021	2022	2023	Gen.snit	Måltal
Serviceramme (udnyttelse af ramme i %)	99,0					1.808 mio. kr. i 2020
Anlæg - højst 100 mio. kr. årligt	143,2	89,6	64,0	63,0	90,0	100 mio. kr årligt
Gennemsnitlig kassebeholdning i henhold til kassekreditreglen i mio. kr.	165,7	150,0	167,8	195,9	169,9	200 mio. kr.
Langfristet gæld i 1.000 kr.	7.987	7.974	7.961	7.945	7.967	<8.000 pr. indbygger

Langfristet gæld:
Landsgennemsnit ultimo 2018 var 9.961 kr. pr. indbygger

Langfristet gæld i Tønder var ultimo 2018 på 8.095 kr. pr. indbygger

Likviditet:
Gennemsnitslikviditet på 200 mio. kr., svarer til ca. 5.350 kr. pr. indbygger

Gennemsnitslikviditet i Tønder var ultimo 2018 på 7.617 kr. pr. indbygger
Gennemsnitslikviditet på landsplan var ultimo 2018 på 7.831 kr. pr. indbygger

Væsentlige forudsætninger

TØNDER KOMMUNE

Indtægter

- Statsgaranti i 2020. KL's forventninger i overslagsårene
- Uændret skatteprocent
- Andel af værdighedsmilliard er indregnet som generelt tilskud (8,7 mio. kr.)
- Nyt tilskud til bekæmpelse af ensomhed
- § 16 – Tilskud til vanskeligt stillet kommuner er indregnet med 9 mio. kr. – Svar på ansøgning fra SIM 7.10
- § 17 – Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår – 13,7 mio. kr. i 2020 og frem
- Ekstra finansieringstilskud er indregnet med 34,5 mio. kr. i 2020 og frem

Andel af betinget balancetilskud på 25,6 mio. kr. er indregnet. Det forudsætter, at kommunerne under ét overholder service- og anlægsramme.

Serviceramme

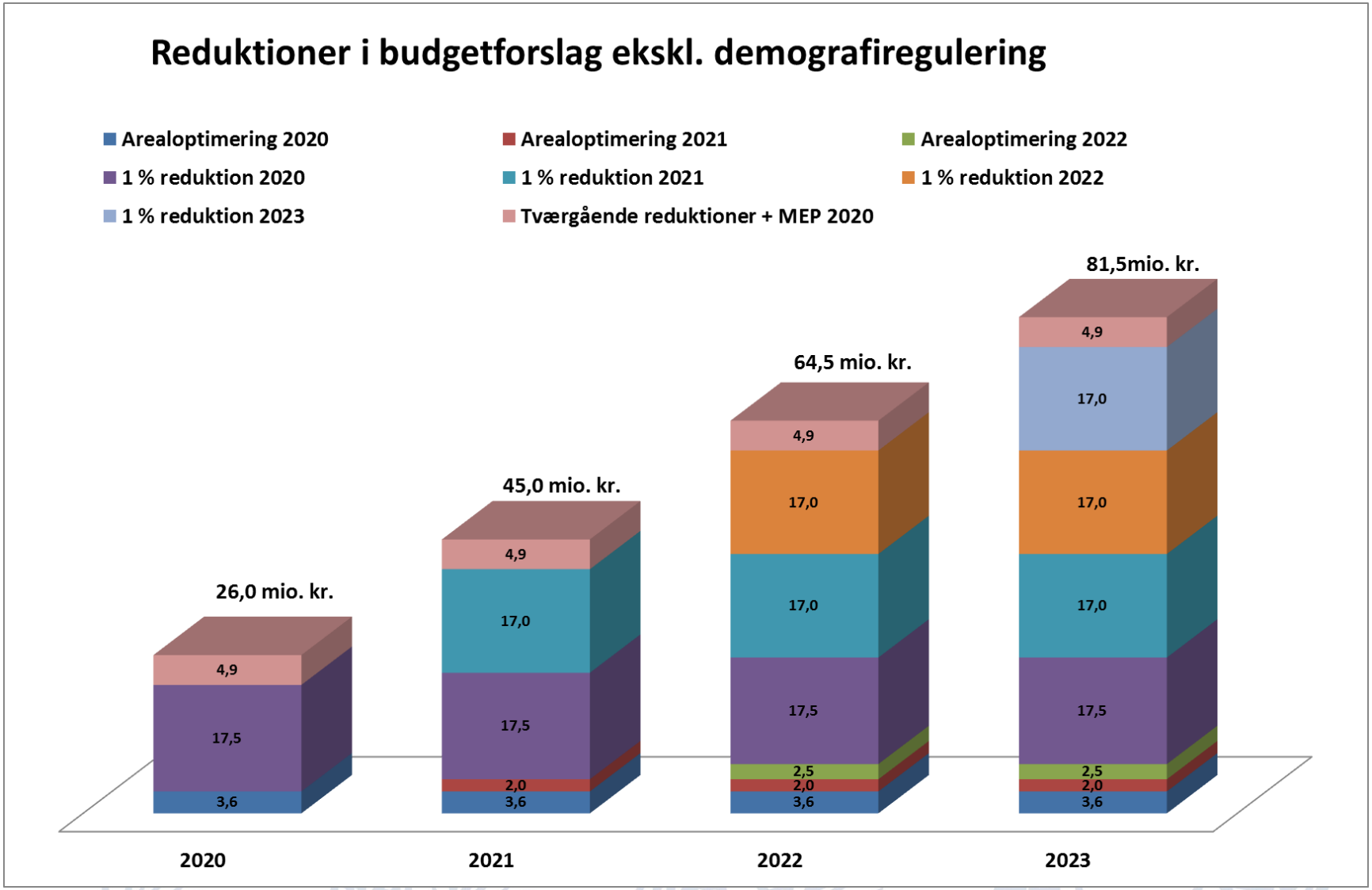
TØNDER KOMMUNE

Reduktioner indarbejdet:

- 1,0 % i 2020
- 1,0 % årligt i 2021-2023 indarbejdet – **ikke udmøntet**
- Facility Management – 3,6 mio. kr. i 2020 stigende til 8,1 mio. kr. – **ikke udmøntet**
- Tværgående prioriteringskatalog + MEP 4,9 mio. kr. i 2020
- Ny genberegning af demografi på serviceområderne – nedjustering med 1,2 mio. kr. i 2020

Indarbejdede reduktioner

TØNDER KOMMUNE

Serviceramme

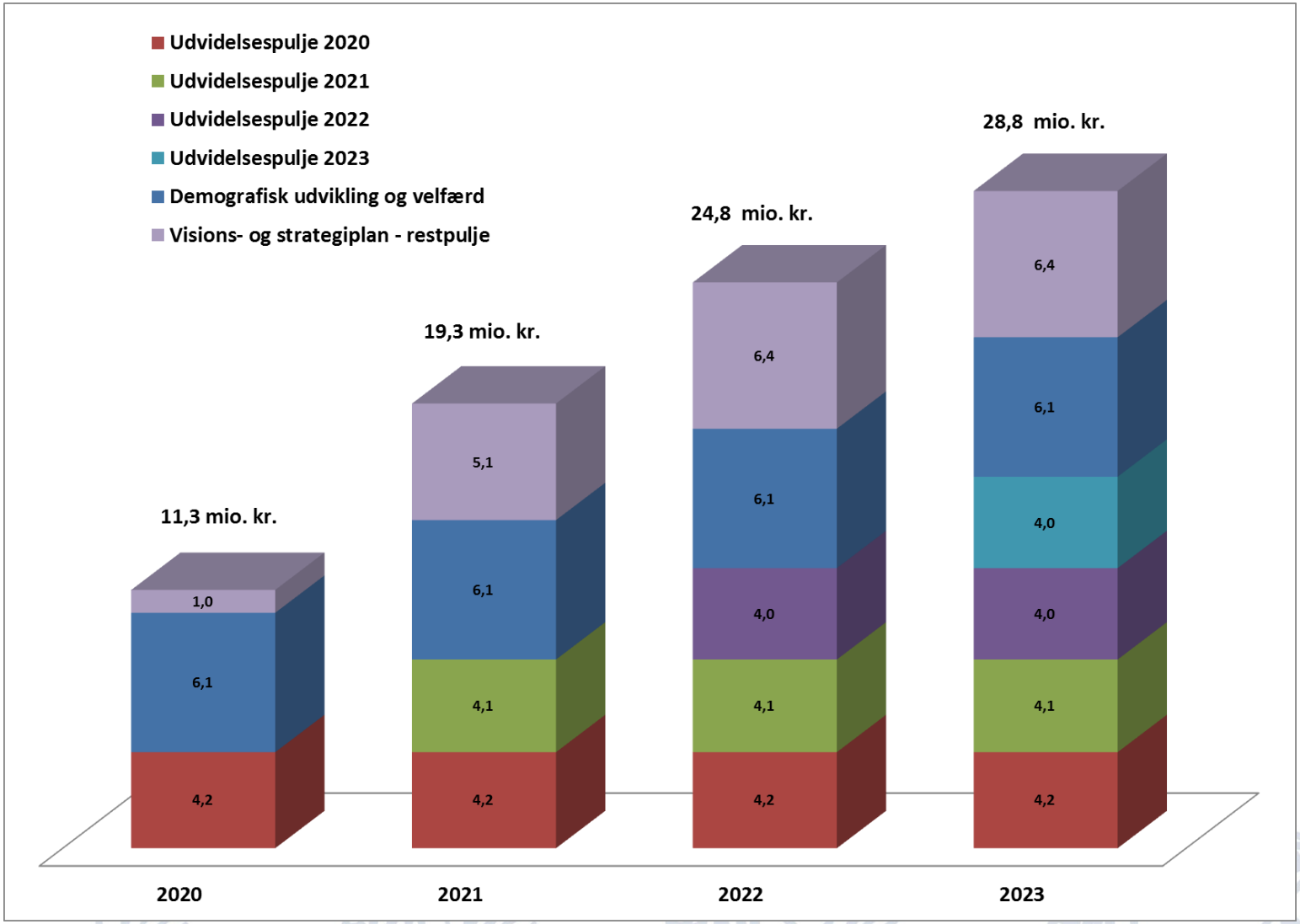
TØNDER KOMMUNE

Udvidelser indarbejdet:

- Pulje på 6,1 mio. kr. til demografisk udvikling og velfærd
- Pulje på 4,2 mio. kr. til udvidelsesønsker i 2020, alternativt fjernelse af reduktionsforslag – nye 4 mio. kr. i overslagsårene
- Visions- og Strategiplan (forligskreds).
  Restpulje i 2020 på 1,0 mio. kr. – stigende til 6,4 mio. kr. i 2022
- Lov og Cirkulære 4,2 mio. kr. stigende til 6,9 i 2022
- Bekæmpelse af ensomhed 0,8 mio. kr.
- PL- pulje 1,8 mio. kr. – forventet efterregulering i 2020
- Pulje på 10 mio. kr. til teknisk løft af serviceramme – udmøntning når kommende udligningsreform sikrer fremtidig finansiering

Udvidelser til udmøntning

TØNDER KOMMUNE

Tekniske korrektioner

TØNDER KOMMUNE

	2020	2021	2022	2023	
Servicerammen:					
Finansiering af budgetudfordringer Socialudvalget og Børn og Skoleudvalget	-4,661	-10,490	-10,490	-10,490	
Budgetudfordringer, Voksen/Socialområdet	-1,330	3,300	3,808	2,474	**0 kr.**
Budgetudfordringer, Børneområdet	4,191	7,190	6,682	5,516	
Budgetudfordringer, Skoleområdet	1,800	0,000	0,000	2,500	
Demografiregulering	-1,213	-1,544	-1,438	-3,247	←
Brand og Redning Sønderjylland - Servicevagt	0,320	0,320	0,320	0,320	
Brand og Redning Sønderjylland	0,167	0,167	0,167	0,167	
Energipulje Adm.bygning - netto	0,376	0,376	0,376	0,376	
Overførsel 2016 fejlagtig videreført overslagsår på Miljøområdet	-0,375	-0,375	-0,375	-0,375	
Regnskabsanalyse 2012 - Indtægtsfald/afskrivning	0,000	0,000	-0,103	-0,103	
Statsrefusion særligt dyre enkeltsager Pleje og Omsorg	0,618	0,618	0,618	0,618	
Udenfor servicerammen					
Aktivitetsbestemt medfinansiering - Demografiregulering	-0,648	0,773	1,876	3,528	←
Ændret budgetlægning på ældreboligregnskaber	-0,713	-0,713	-0,713	-0,713	
Statsrefusion særligt dyre enkeltsager Pleje og Omsorg	-0,618	-0,618	-0,618	-0,618	
I alt	**-2,086**	**-0,996**	**0,111**	**-0,047**	

Prioriteringskatalog + MEP 2020

TØNDER KOMMUNE

Udmøntning af tværgående pulje inkl. MEP	2020	2021	2022	2023
Tværgående prioriteringskatalog	-3,484	-3,879	-3,371	-3,371
MEP program 2018	-1,367	-1,367	-1,367	-1,367
Samlet i alt	**-4,851**	**-5,246**	**-4,738**	**-4,738**
Forslag til udmøntning:				
Pulje til indkøbsrationale (indhentet på tværs af organisationen)	-0,455	-0,455	-0,455	-0,455
Dertil yderligere andel fra indkøbsrationale, som tillægges i 2020 og frem	-0,375	-0,375	-0,375	-0,375
Reduktion af barselspulje, jfr. forventet mindreforbrug	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
Varig udgiftsreducerende effekt af momsgennemgang 2014-2018 (områderne: vederlagsfri fysioterapi, befordring samt kultur), foreløbigt tal	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
Lovforslag om forenkling af beskæftigelsesindsatsen, pt. på vej til 2. behandling	-0,230	-0,230	-0,230	-0,230
Institutioners brug af overførsler fremskrives ikke (2020 priser: 16,488 ændres til 16,000)	-0,298	-0,298	-0,280	-0,280
Budget på køb/salg af pleje- og ældreboliger revurderet	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
Resterende beløb i forhold til udmøntning gennemføres ved nedskrivning af budgetter på alle serviceområder, fordelt i forhold til nettobudget	-1,093	-1,488	-0,999	-0,999
Total	**-4,851**	**-5,246**	**-4,738**	**-4,738**

Reduktion og Udvidelser

TØNDER KOMMUNE

Forslag fra fagudvalgene

Reduktion af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

I 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Økonomiudvalget	-3,547	-3,547	-3,547	-3,547
Teknik og Miljøudvalget	-0,969	-0,969	-0,969	-0,969
Socialudvalget	-1,639	-1,639	-1,639	-1,639
Sundhedsudvalget	-3,464	-3,464	-3,464	-3,464
Kultur og Fritidsudvalget	-0,521	-0,550	-0,550	-0,550
Arbejdsmarkedsudvalget	0,092	-0,092	-0,092	-0,092
Børn og skoleudvalget	-6,243	-6,246	-6,246	-6,246
I alt	**-16,291**	**-16,507**	**-16,507**	**-16,507**

Udvidelser af servicerammen

TØNDER KOMMUNE

I 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget	2,590	1,000	1,000	1,000
Teknik- og Miljøudvalget	0,870	0,870	0,870	0,870
Socialudvalget	1,509	1,509	1,509	1,509
Sundhedsudvalget	1,940	1,940	1,940	1,940
Kultur- og Fritidsudvalget	0,200	0,200	0,200	0,200
Arbejdsmarkedsudvalget	0,140	0,140	0,140	0,140
Børn- og Skoleudvalget	2,421	2,421	2,421	2,421
I alt	**9,670**	**8,080**	**8,080**	**8,080**

Investeringsoversigt

TØNDER KOMMUNE

Efter 2. periodisering
(budgetopfølgning pr. 31. juli 2019)

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

Økonomiudvalget	Budget 2020	Overslagsår 2021	2022	2023
		År 2020-prisniveau, tusinde kr.		
Anlægspulje 2019-2022				
Til senere prioritering (I 2020 og 2021 er den nulstillet pga. periodeforsk. fra 2019)	0,000	0,000	21,660	25,515
Beredskab				
Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland	0,883	0,883	0,883	0,883
Erhverv				
Vækstforumsprojekter	0,516	0,516	0,516	0,516
IT				
It investeringer og netforbindelse skoler	4,385	4,385	4,385	4,385
Planlægning				
Planlægningsopgaver	1,806	1,806	1,806	1,806
Udmøntning af *sektorplan ældreområdet*	3,095	3,095		
Befordring				
Opgradering af busstoppesteder	0,206	0,206	0,206	0,206
Projekter				
Tøndermarsk Initiativet	15,350	10,401		
Tøndermarsk Initiativet - 1. periodeforsk.	*5,663*	*8,742*		
Udviklingsplan Toftlund	2,579	15,477		
I alt	**34,483**	**45,511**	**29,456**	**33,311**

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

	Budget	Overslagsår		
	2020	2021	2022	2023
		År 2020-prisniveau, tusinde kr.		
Teknik og Miljøudvalget				
Veje og stier				
Trafiksikkerhedspulje (sort plet, trafikplan, busstoppester, skoleveje)	4,643	4,643	4,643	4,643
Vejudvidelse m.v. Småfolksvej - 1. periodeforsk.	*0,600*			
Cykelstier *(heraf 0,350 mio. kr. i 2020 prioriteret i eget udvalg til Renov. Lindeallé, Løgumkloster)*	5,841	6,191	6,191	6,191
Gaderenoveringspulje	2,580	2,580	2,580	2,580
Nordre Landevej/Nørremarksvej, Vejændring & Signal - 2. periodeforsk	*1,700*			
TMI Gadelysrenovering Tønder og Højer - 1. + 2. periodeforsk.	*3,000*	*2,200*	*0,500*	
TMI kloakrenovering følgearbejder *(Kloakrenovering følgearbejder)*	0,516	0,516	0,516	0,516
Vej & dobbeltret. cykelsti NY Skærbæk Skole Anlæg - 2. periodeforsk.	*0,500*			
Legepladser				
Legepladser - anlæg	0,155	0,155	0,155	0,155
Byfornyelse og bygningsrenovering				
Byfornyelse Løgumkloster	1,103 -0,313			
Landsbyfornyelser 2015-2018, Bygningsfornyelser m.v. - 1. og 2. periodeforskydninger i alt	*15,004* *-10,766*	*8,446* *-4,591*	*4,300* *-2,800*	
Bygningsfornyelse og skimmelsvamp tilpasset (oprindelig 5,159 udgifter og -2,612 indtægter=netto 2,547) Tilskuddet bortfalder, derfor beløbet afsat som en kommunal udgift.	*2,547*	*2,547*	*2,547*	*2,547*
Landsbyfornyelse (Netto kommunens andel 4,566 mio. kr. pr. år)	10,834 -6,268	10,834 -6,268	10,834 -6,268	10,834 -6,268

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

Teknik og Miljøudvalget	Budget 2020	Overslagsår 2021	2022	2023
		År 2020-prisniveau, tusinde kr.		
Miljø og natur				
Istandsættelse af ådiger - 2. periodeforsk.	*1,000*			
Pulje miljø og natur (natur- og vandløbsindsats, ådiger og naturstier)	0,996	0,996	1,555	2,064
Stisystem på Rømø	0,509	0,509	0,509	
Stisystem på Rømø - 2. periodeforsk.	*0,100*			
Vandløbsregulativer Pilotprojekt II	0,560	0,560		
Vandløbsregulativer Pilotprojekt II - 2. periodeforsk.	*0,300*			
Spildevandsplanlægning, Tønder By - 1. + 2. periodeforsk.	*0,623*			
Øvrigt				
Vejadgange mod Termevej	2,340			
Facility Management - nedrivningspulje	3,052	3,052	3,052	
Udviklingsplan Rømø	0,509	1,526		
Klimatilpasning Skærbæk Fritidscenter - 1. periodeforsk.	*0,300*			
Renovering af Lindeallé, Løgumkloster *(prioriteret i eget udvalg og finansieret af puljen Cykelstier i 2020)*	0,350			
I alt	**42,311**	**33,893**	**28,312**	**23,260**

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

		Budget 2020	Overslagsår 2021	2022	2023
			År 2020-prisniveau, tusinde kr.		
Socialudvalget					
Handicapområdet					
Renoveringsplan Handicap Løgumgård/øvrige inst.		1,058	1,058	1,058	1,058
	I alt	**1,058**	**1,058**	**1,058**	**1,058**
Sundhedsudvalget					
	I alt	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Kultur- og Fritidsudvalget					
Idrætsfaciliteter					
Halrenoveringspulje		*2,255*	*2,255*	*3,272*	*3,272*
Halrenoveringspulje - 1. periodeforsk.		*1,000*			
Renoveringsplan svømmehaller		*2,565*	*2,565*		
Renoveringsplan svømmehaller - 1. periodeforsk.		*0,300*			
Tekniske installationer svømmehaller - Ny		*0,855*	*0,855*	*0,855*	*0,855*
Agerskovhallen depotrum - Ny		***0,500***			
Museer					
Museum Sønderjylland		0,671	0,671	0,671	0,671
Kunstmuseum Tønder			2,133		
	I alt	**8,145**	**8,478**	**4,798**	**4,798**
Arbejdsmarkedsudvalget					
	I alt	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

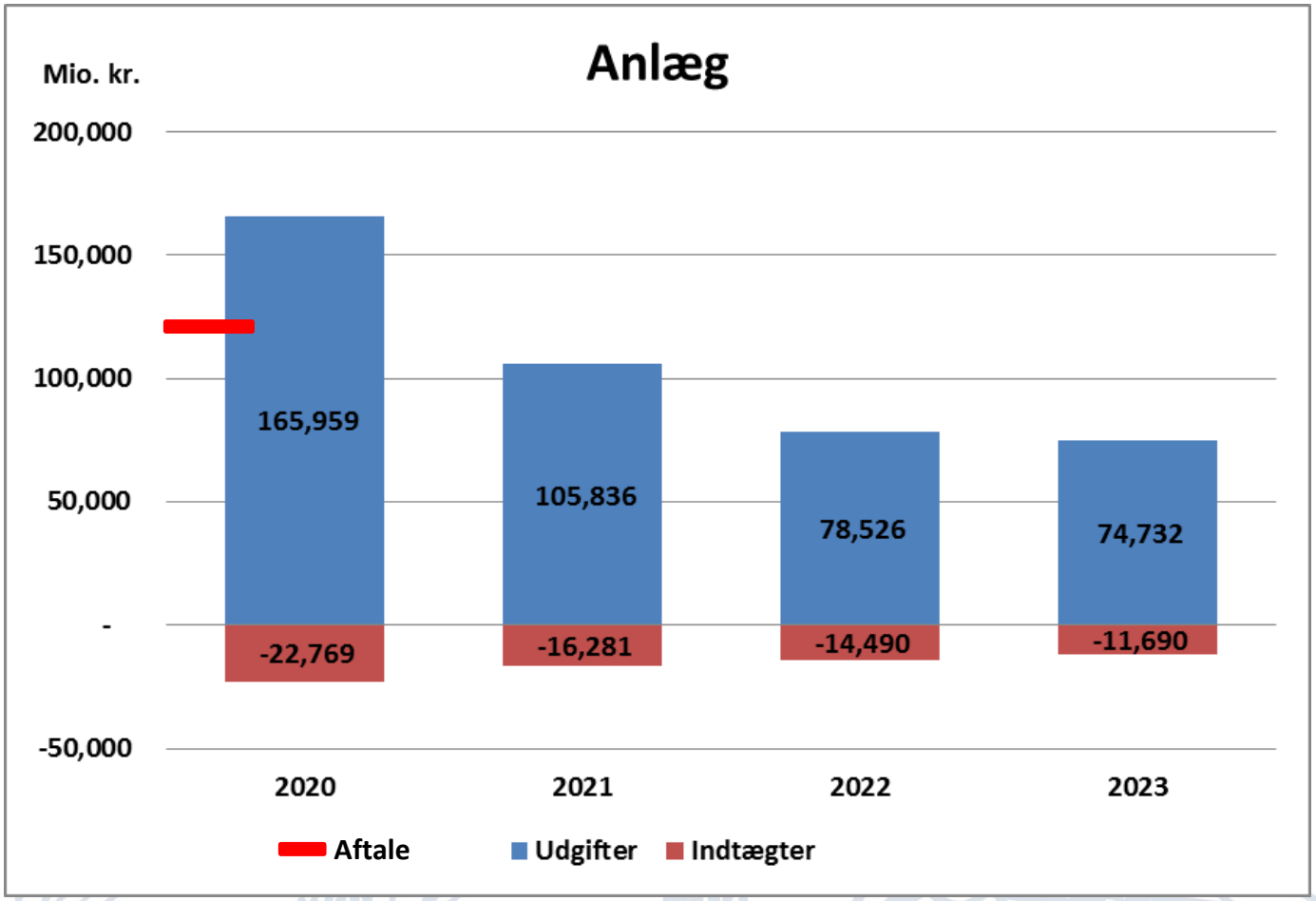
Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

Børn- og Skoleudvalget				
Skoler				
Skærbæk distriktsskole ny skole	33,975	0,203		0,203
Skærbæk distriktsskole ny skole - 1. + 2. periodeforsk.	*8,425*			
Skærbæk distriktsskole, inventar - 1. periodeforsk.	*1,500*			
Distrikts/filialskoler 2017-2020	7,881			
Toftlund Skole, fællesarealer, kantine mv. - 1. periodeforsk.	*1,000*			
Tb. Grundskole ombygning og renovering - 2. periodeforsk.	*1,000*			
Tønder Overbygningsskole renv. Sciencelokaler - 2. periodeforsk.	*3,000*			
Dagtilbud				
Legepladser pulje til renovering	0,413	0,413	0,413	0,413
I alt	**57,193**	**0,616**	**0,413**	**0,616**
Anlæg i alt	**143,190**	**89,555**	**64,036**	**63,043**
Jordforsyning				
Salg af byggegrunde og erhvervsjord	-5,422	-5,422	-5,422	-5,422
Køb af jord og byggemodning	5,422	5,422	5,422	5,422
Jordforsyning i alt	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Budget 2020-2023 pr. 30-09-2019	**143,190**	**89,555**	**64,036**	**63,043**

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

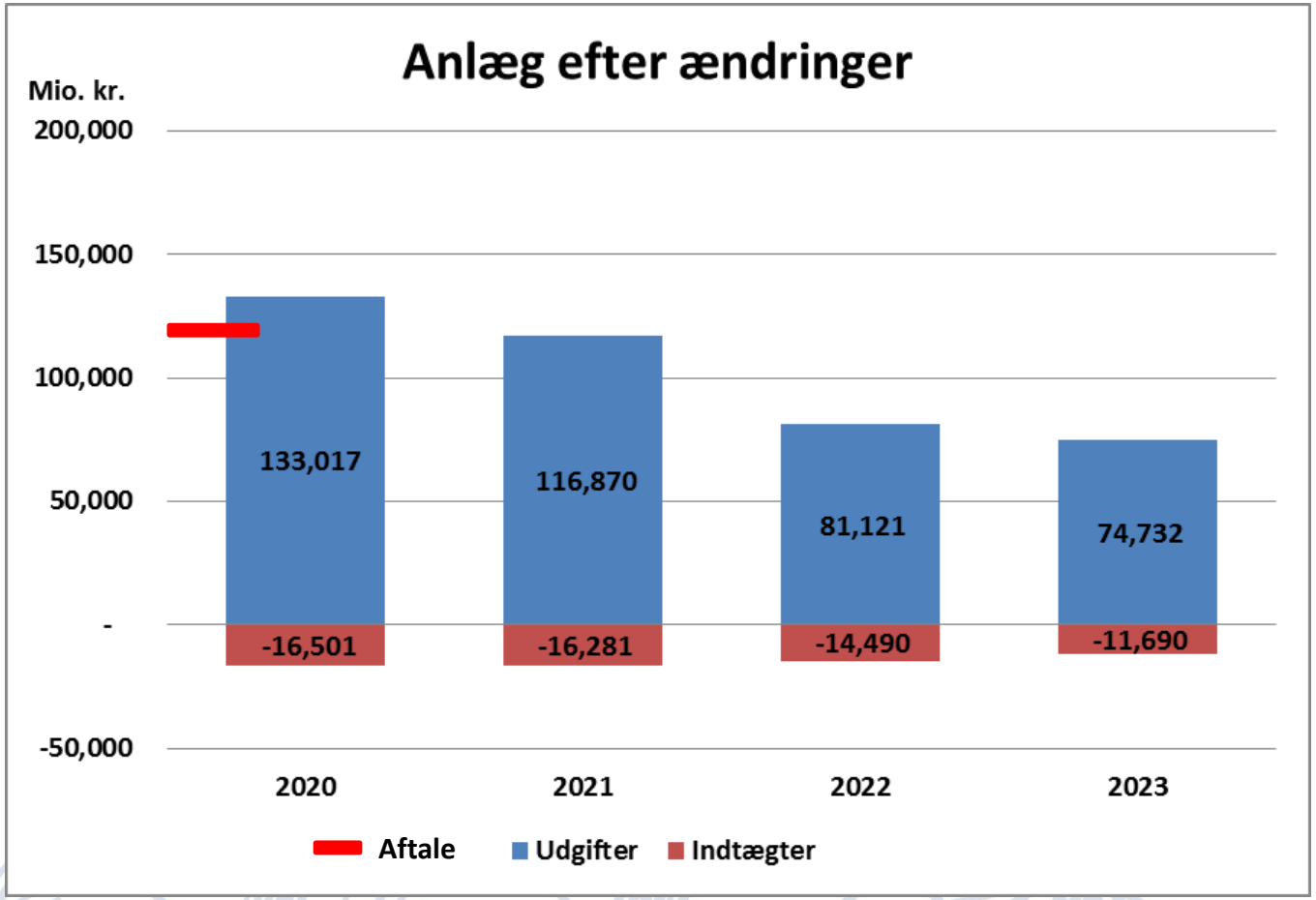
Investeringsoversigt 2020 - 2023, Projekter med forslag til administrative ændringer

Projekt nr.		Budget 2020	Overslagsår 2021	2022	2023	Bemærkning
Økonomiudvalget						
1	It investeringer og netforbindelse skoler	**3,500**	4,385	4,385	4,385	Nedsat fra 4,385 til 3,500 mio. kr. i 2020
2	Udmøntning af sektorplan ældreområdet	**0,500**	3,095	**2,595**		Flyttet 2,595 mio. kr. til 2022
3	Udviklingsplan Toftlund	**1,579**	15,477			Fremrykke 1 mio kr. til 2019 jf. aktuel behov
Teknik og Miljøudvalget						
4	Cykelstier (heraf 0,350 mio. kr. i 2020 prioriteret i eget udvalg til Renov. Lindeallé, Løgumkloster)	**3,841**	**8,191**	6,191	6,191	Flyttet 2 mio. kr. til 2021
5	Gaderenoveringspulje	**1,080**	2,580	2,580	2,580	Nedsat med 1,5 mio. i 2020
6	Bygningsfornyelse og skimmelsvamp tilpasset (oprindelig 5,159 udgifter og -2,612 indtægter=netto 2,547) Tilskuddet bortfalder, derfor beløbet afsat som en kommunal udgift.	**0,000**	**0,000**	2,547	2,547	nulstillet i 2020+2021
7	Landsbyfornyelse (Netto kommunens andel 4,566 mio. kr. pr. år)	**0,000** **0,000**	10,834 -6,268	10,834 -6,268	10,834 -6,268	nulstillet i 2020
8	Udviklingsplan Rømø	**0,309**	**1,726**			Flyttet 0,2 mio. kr. til 2021
Kultur- og Fritidsudvalget						
9	Halrenoveringspulje	**1,255**	**3,255**	3,272	3,272	flyttet 1 mio. kr. til 2021
10	Agerskovhallen depotrum - Ny		**0,500**			Nyt ønske flyttet fra 2020 til 2021
Børn- og Skoleudvalget						
11	Distrikts/filialskoler 2017-2020	**0,000**	**7,881**			Flyttet fra 2020 til 2021

Investeringsoversigt 2020-2023

TØNDER KOMMUNE

Afvigelse ca. 10 mio. kr.

Anlæg i 2020 er ændret med 33 mio. kr.
Heraf er 20 mio. flyttet til efterfølgende år og 13 mio. kr. er direkte reduceret.

Budget 2020-2023 med ændret anlæg

Statsgaranteret	Budget 2020	overslagsår 2021	2022	2023
A. Driftsvirksomhed		*Årets priser i mio kr.*		
Indtægter				
Skatter	**-1.626,0**	**-1.587,1**	**-1.622,1**	**-1.659,1**
Generelle tilskud m.v.	**-993,8**	**-1.073,4**	**-1.093,3**	**-1.101,9**
Indtægter ialt	**-2.619,8**	**-2.660,5**	**-2.715,4**	**-2.761,0**
Driftsudgifter		*År 2020-prisniveau, mio. kr.*		
Servicerammen	**1.789,6**	**1.761,2**	**1.744,4**	**1.723,1**
Uden for servicerammen	**155,4**	**157,6**	**159,3**	**160,9**
Indkomstoverførsler	**603,0**	**609,5**	**616,0**	**613,7**
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	**2.548,1**	**2.528,3**	**2.519,7**	**2.497,7**
Pris og lønstigninger (drift)		54,7	110,9	168,0
Renter m.v.	**6,2**	**6,2**	**6,2**	**6,2**
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	**-65,5**	**-71,2**	**-78,6**	**-89,1**
Anlægsudgifter				
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	**116,5**	**100,6**	**66,6**	**63,0**
Jordforsyning				
Salg af jord m.v.	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Køb af jord	5,4	5,4	5,4	5,4
JORDFORSYNING - I ALT	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Pris og lønstigninger (anlæg og jordforsyning)		2,2	2,9	4,2
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	**51,0**	**31,5**	**-9,0**	**-21,9**
B. Det brugerfinansierede område				
Forsyningsvirksomheder				
Affaldshåndtering	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Pris og lønstigninger (brugerfinansieret)		0,0	-0,1	-0,1
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	**-1,1**	**-1,2**	**-1,2**	**-1,2**
Optagne lån (langfristet gæld)	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3
Afdrag på lån (langfristet gæld)	14,2	15,1	15,1	15,1
Afdrag på lån (langfristet gæld) - Ældreboliger	8,7	8,7	8,7	8,7
Øvrige finansforskydninger	-9,5	-14,1	-15,5	-15,5
I alt	**0,1**	**-3,6**	**-5,0**	**-5,0**
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	**50,0**	**26,8**	**-15,2**	**-28,1**

LIKVIDE AKTIVER	Forventet ultimo 2019 = 242,4			
Forventet gns. Kassebeholdning	**192,4**	**165,6**	**180,8**	**208,9**

Økonomisk politik - måltal

TØNDER KOMMUNE

Budgetoversigt og økonomiske måltal	2020	2021	2022	2023	Gen.snit	Måltal
Serviceramme (udnyttelse af ramme i %)	99,0					1.808 mio. kr. i 2020
Anlæg - højst 100 mio. kr. årligt	116,5	100,6	66,6	63,0	86,7	100 mio. kr årligt
Gennemsnitlig kassebeholdning i henhold til kassekreditreglen i mio. kr.	192,4	165,6	180,8	208,9	187,0	200 mio. kr.
Langfristet gæld i 1.000 kr.	7.987	7.974	7.961	7.945	7.967	<8.000 pr. indbygger

Overordnet set opfylder budgetforslaget *(efter justering af anlæg)* stort set alle måltal, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

Opsummering

TØNDER KOMMUNE

- ✓ Pulje på 10,3 mio. kr. til udvidelser (4,2 + 6,1)
- ✓ Anlægsrammen er mere end fuldt udnyttet – luft til anlæg i 2022 og 2023
- ✓ Hvis anlægsrammen skal ned på aftaleniveau skal ca. 43 mio. kr. flyttes fra 2020 (ændret prioritering)

Pause
fra
10.15 – 10.30

Særlige budgettemaer

TØNDER KOMMUNE

Administrationsanalyse

TØNDER KOMMUNE

Aftale om Budget 2019

Indgået den 7. september 2018 mellem

Venstre
Socialdemokratiet
Dansk Folkeparti
Slesvigsk Parti
Det Konservative Folkeparti
Enhedslisten
Liberal Alliance
Borgerlisten
SF
Løsgænger Jens Møller

Analyse og undersøgelsesområder

Forligskredsen er enige om at undersøge mulige reduktioner og effektiviseringer idenfor det administrative område i Tønder Kommune, herunder også Tønder kommunes forbrug af eksterne konsulenter.

Som grundlag ønskes udarbejdet en opstilling over opgaveområder samt ressourcefordeling indenfor administrationen. Derudover udarbejdes en opstilling over allerede gennemførte effektiviseringer indenfor området de seneste 5 år.

På denne baggrund foretages en analyse af mulige yderligere tilpasninger og effektiviseringer.

Økonomiudvalget forestår opgaven idet opstilling og analyse skal være færdig inden 1. september 2019, således at eventuelle ændringer og tilpasninger kan indarbejdes i budgetlægningen for 2020

Administrationsanalyse

TØNDER KOMMUNE

Kommissorium for budgetanalyse 2020

Administrationsområdet

Godkendt af ØK 22.11.18

Styregruppe/Projektgruppe

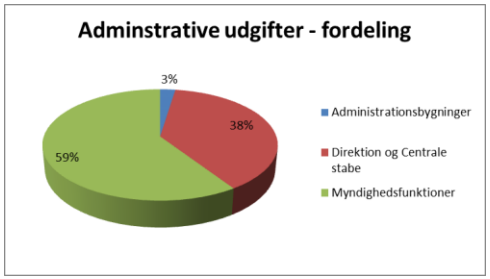
Formand Klaus Liestmann
Fagchef Jenny Hansen
Fagchef Anne-Mette Dalgaard
Per Hendriksen (HMU)
Yrsa Schmidt (HMU)

Anders Vindelbo
Brian P. P. Christensen
Vinnie A. Svendsen

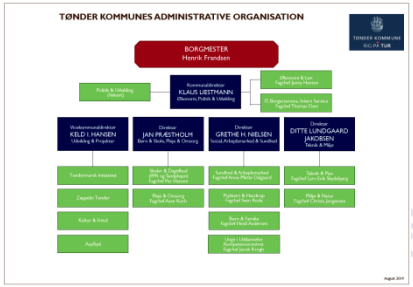
Analysenotat – budget 2020

TØNDER KOMMUNE

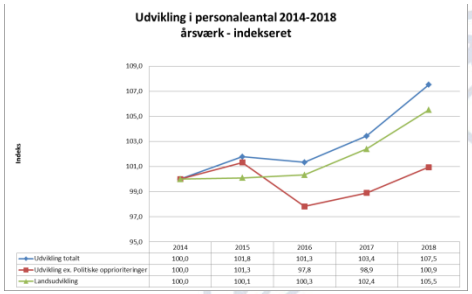
Administration i en kommune

Administration i Tønder

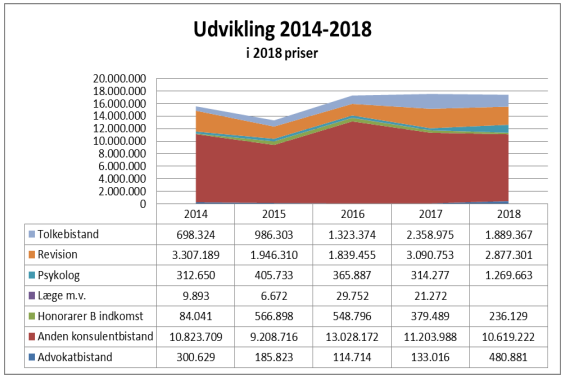
Udvikling 2014-2018

Analyse – budget 2020
Administrationsområdet

Eksterne konsulenter

	2014	2015	2016	2017	2018
Tolkebistand	698.324	986.303	1.323.374	2.358.975	1.889.367
Revision	3.307.189	1.946.310	1.839.455	3.090.753	2.877.301
Psykolog	312.650	405.733	365.887	314.277	1.269.663
Læge m.v.	9.893	6.672	29.752	21.272	
Honorarer B indkomst	84.041	566.898	548.796	379.489	236.129
Anden konsulentbistand	10.823.709	9.208.716	13.028.172	11.203.988	10.619.222
Advokatbistand	300.629	185.823	114.714	133.016	480.881

Benchmarking

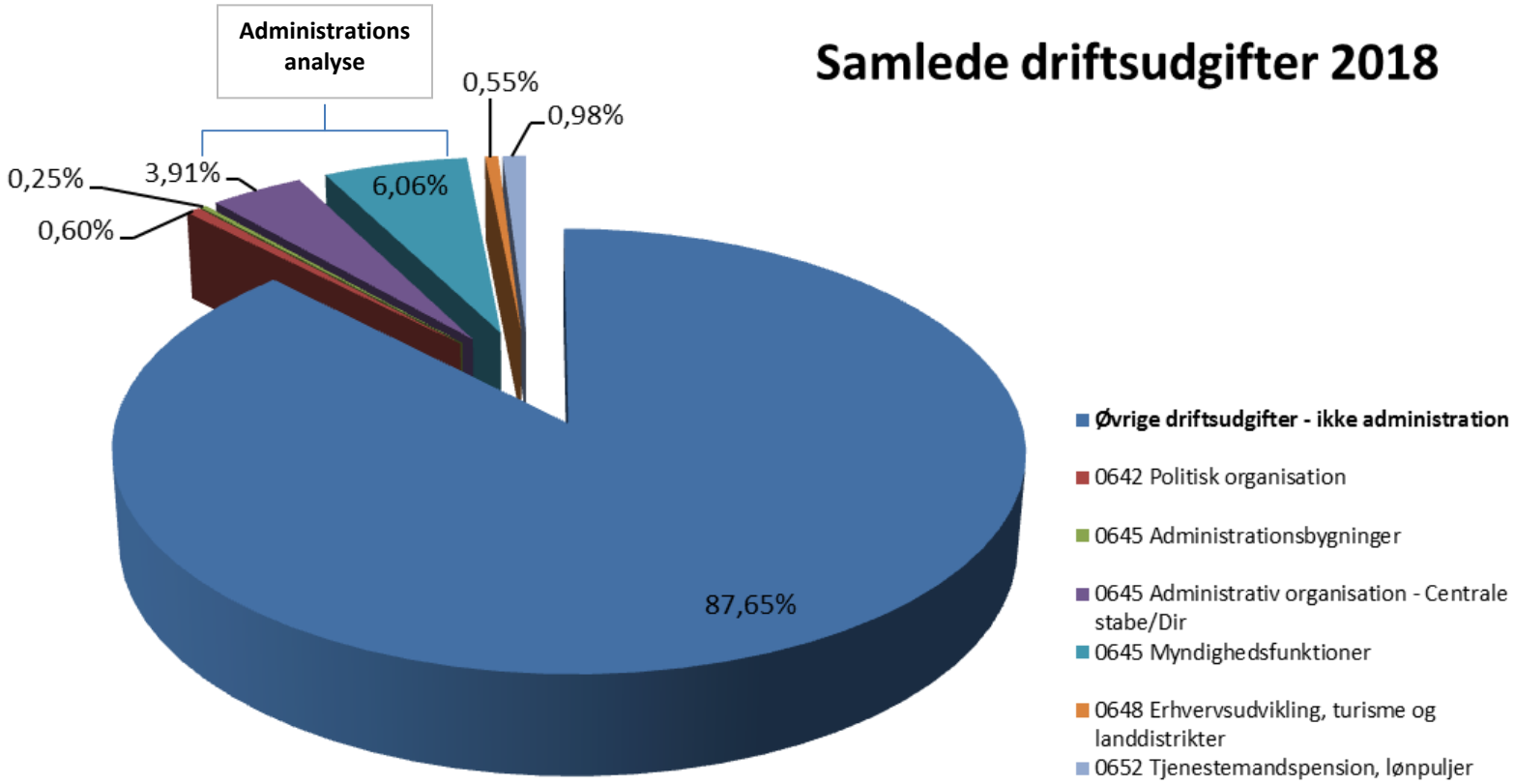

Tilpasninger

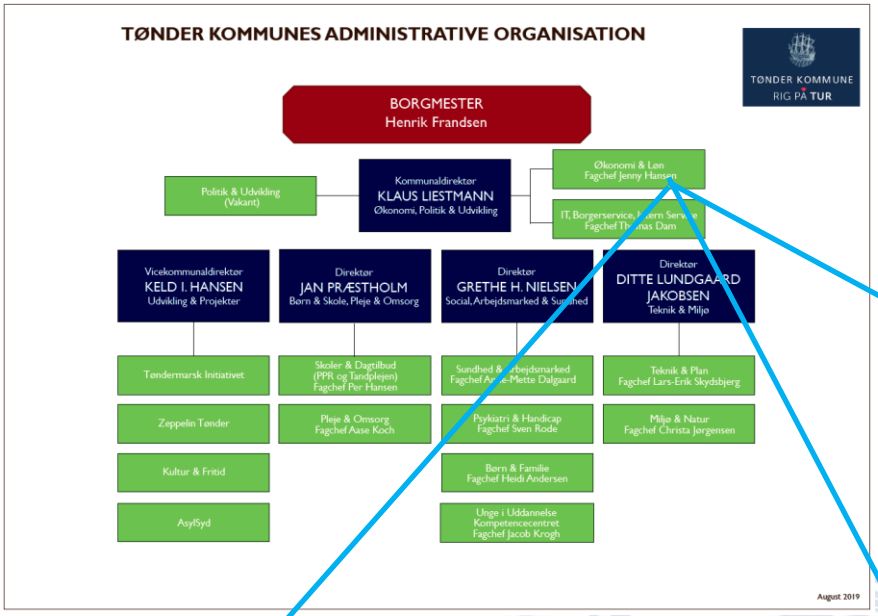
Administration i kommunal kontekst

TØNDER KOMMUNE

Præsentation af administrationen

TØNDER KOMMUNE

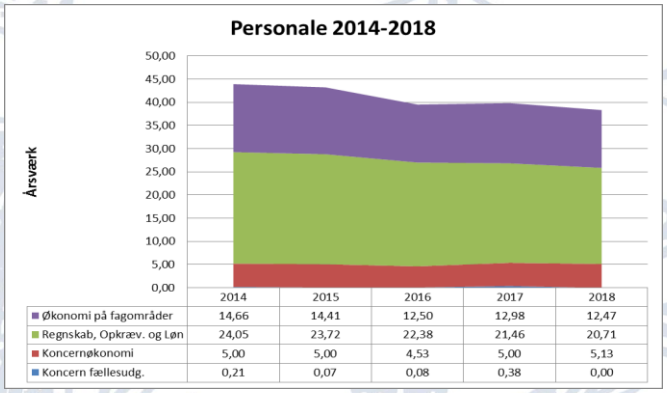
De centrale stabe omfatter

- Økonomi og Løn, Fagchef Jenny Hansen
- Politik og Udvikling, Vakant
- IT, Digitalisering og Intern service, Fagchef Thomas Dam

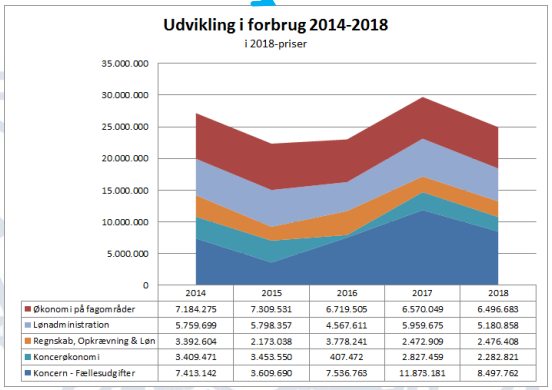
Myndighedsområderne omfatter

- Borgerservice/UDK, Fagchef Thomas Dam
- Teknik og Plan, Fagchef Lars-Erik Skydsbjerg
- Miljø og Natur, Fagchef Christa Jørgensen
- Kultur og Fritid, Afdelingsleder Kia Fog Kristensen
- Sundhed og Arbejdsmarked, Fagchef Anne-Mette Dalgaard
- Psykiatri og Handicap, Fagchef Sven Rode
- Børn og Familie, Fagchef Heidi Andersen
- Unge i Uddannelse og Kompetencecentret, Fagchef Jacob Krogh
- Skoler og Dagtilbud, Fagchef Per Hansen
- Pleje og Omsorg, Fagchef Aase Koch

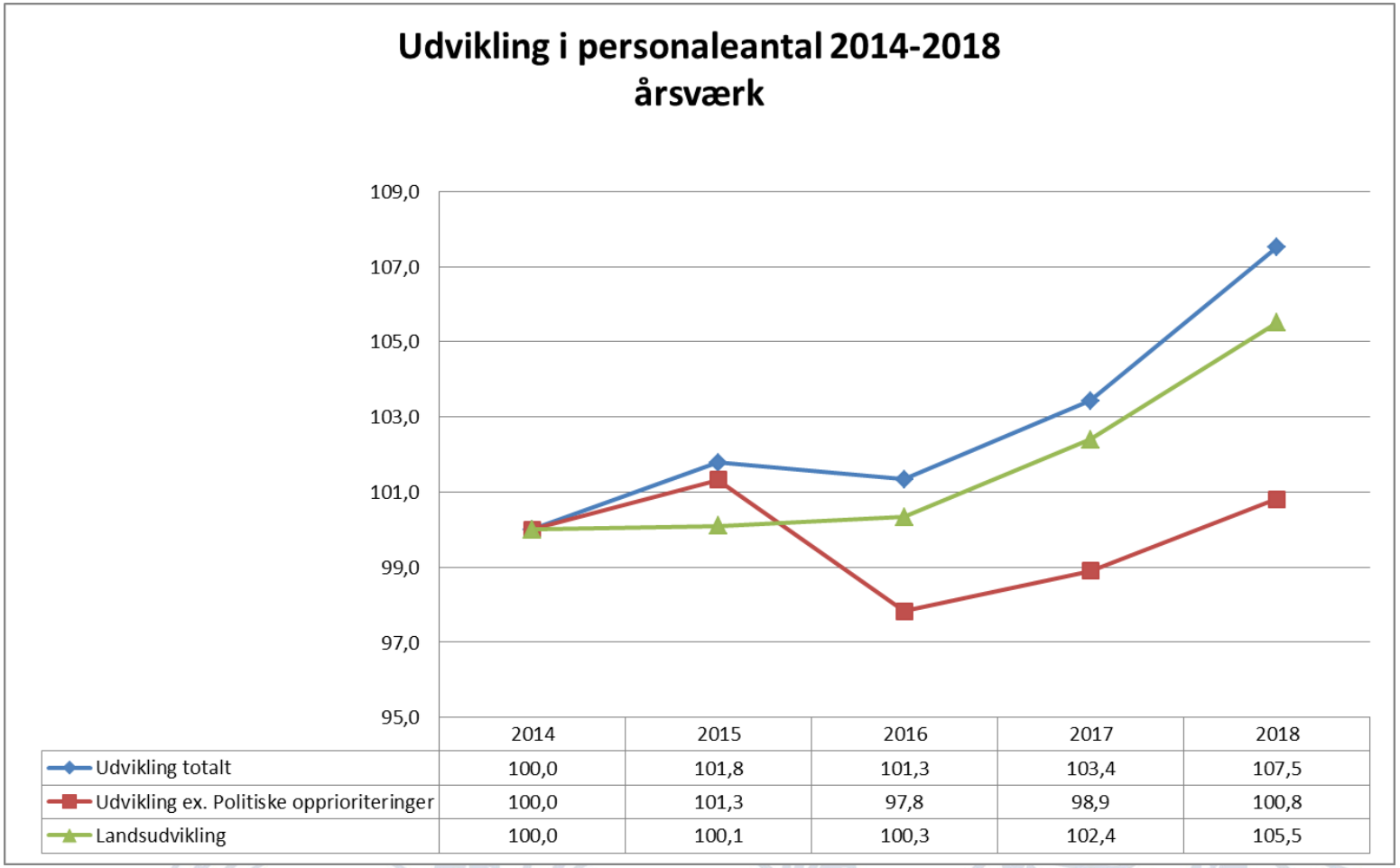
	2014	2015	2016	2017	2018
Økonomi på fagområder	14,66	14,41	12,50	12,98	12,47
Regnskab, Opkræv. og Løn	24,05	23,72	22,38	21,46	20,71
Koncernøkonomi	5,00	5,00	4,53	5,00	5,13
Koncern fællesudg.	0,21	0,07	0,08	0,38	0,00

	2014	2015	2016	2017	2018
Økonomi på fagområder	7.184.275	7.309.531	6.719.505	6.570.049	6.496.683
Lønadministration	5.759.699	5.798.357	4.567.611	5.959.675	5.180.858
Regnskab, Opkrævning & Løn	3.392.604	2.173.038	3.778.241	2.472.909	2.476.408
Koncernøkonomi	3.409.471	3.453.550	407.472	2.827.459	2.282.821
Koncern - Fællesudgifter	7.413.142	3.609.690	7.536.763	11.873.181	8.497.762

Personaleudvikling

TØNDER KOMMUNE

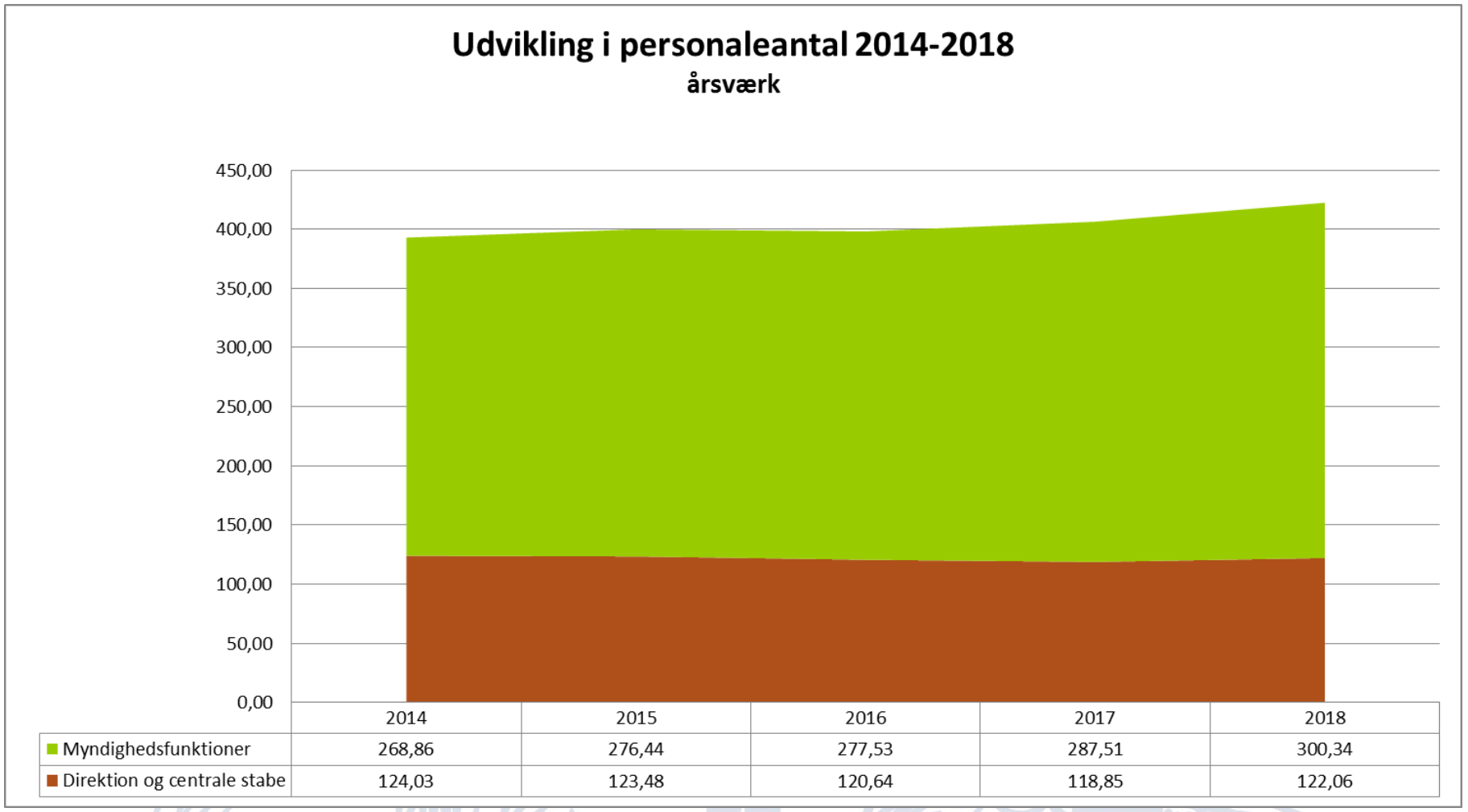

	2014	2015	2016	2017	2018
Udvikling totalt	100,0	101,8	101,3	103,4	107,5
Udvikling ex. Politiske opprioriteringer	100,0	101,3	97,8	98,9	100,8
Landsudvikling	100,0	100,1	100,3	102,4	105,5

6,26 årsværk ekstra ansatte vedrørende TMI og Asyl Syd er udeladt

Personaleudvikling 2014-18

TØNDER KOMMUNE

	2014	2015	2016	2017	2018
Myndighedsfunktioner	268,86	276,44	277,53	287,51	300,34
Direktion og centrale stabe	124,03	123,48	120,64	118,85	122,06

årsværk for ekstra ansatte vedrørende TMI og Asyl Syd er udeladt

Personaleudvikling 2014-18

TØNDER KOMMUNE

	2014	2015	2016	2017	2018	2014-2018	Politiske prioriteringer	Bemærkninger
Direktion og centrale stabe	**124,03**	**123,48**	**120,64**	**118,85**	**122,06**	**-1,97**	**3,00**	
Direktionen	3,92	3,97	3,73	3,44	4,20	0,29	0,50	Borgerrådgiver 2018
Politik og Udvikling	47,38	46,74	45,85	45,00	47,07	-0,31	1,00	DPO- informationssikkerhed 2018
Økonomi og Løn	43,91	43,21	39,50	39,81	38,71	-5,20		
IT, digitalisering og intern service	28,82	29,56	31,55	30,60	32,07	3,25	1,50	Konkurrenceudsættelse rengøring 2015
Myndighedsfunktioner	**268,86**	**276,44**	**277,53**	**286,75**	**300,34**	**31,47**	**23,00**	
Borgerervice	37,70	37,02	35,64	38,06	36,52	-1,18	1,50	Bosætning 2018, vielser 2017
Teknik og Plan	46,41	45,64	47,47	48,29	50,58	4,16	2,00	Plansagsbehandling 2016, konkurrenceudsættelse 2016
Miljø og Natur	32,40	33,31	31,94	31,36	33,50	1,10	0,50	Reg. Beskyttet natur 2016
Kultur og Fritid	6,12	7,59	6,51	7,25	6,66	0,54	1,00	Foreningskonsulent 2014
Psykiatri og Handicap	11,71	10,86	10,80	12,73	14,53	2,82		Ændret konteringspraksis
Sundhed og Arbejdsmarked	66,58	75,58	74,76	74,44	71,31	4,73	4,00	integration 2016-18
Børn og Familie	32,37	31,23	34,55	37,37	42,50	10,13	12,00	Task Force opfølgning, integration 2016-18
Unge i uddannelse	0,00	0,00	0,00	3,66	11,55	11,55	2,00	Etablering nyt fagchefområde 2018
Skole og Dagtilbud	10,89	10,29	10,69	10,75	10,87	-0,02		
Pleje og omsorg	24,68	24,93	25,16	22,83	22,32	-2,36		
I alt	**392,90**	**399,92**	**398,16**	**405,59**	**422,39**	**29,50**	**26,00**	

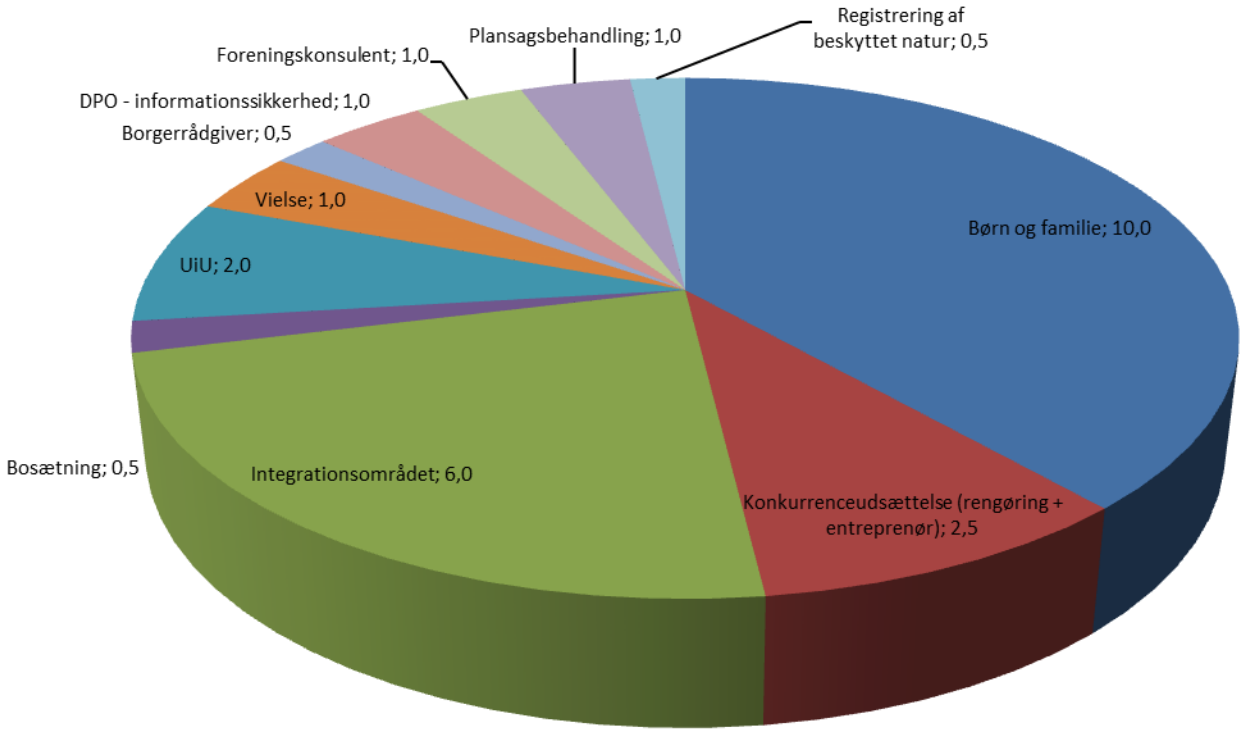
Udover direkte politiske prioriteringer:

- Eksternt finansierede projekter specielt på arbejdsmarkedsområdet – ca. 10 årsværk
- Øget anlægsniveau
- Ændret konteringspraksis – fra decentral til central 4-5 årsværk
- Central opgavevaretagelse for decentrale institutioner

UIU - samlet udvikling		**11,55**
Ny Fagchef	*1,00*	
Udviklingskonsulent	*1,00*	
Overført fra Sundhed og Arbejdsmarked	*5,00*	
Overført fra UU vejledning	*2,00*	
Overført fra andre myndighedsområder	*2,55*	*11,55*

Politiske prioriteringer

TØNDER KOMMUNE

Udgiftsudvikling 2014-18

2018 priser

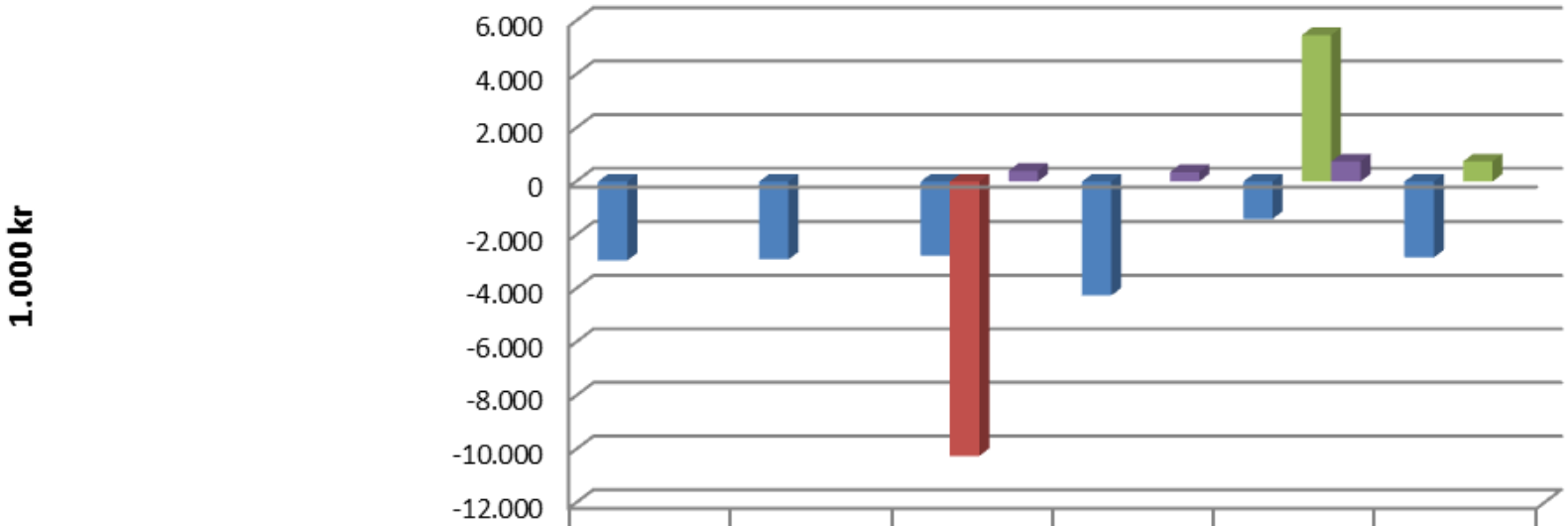
TØNDER KOMMUNE

	2014	2015	2016	2017	2018
Direktion og centrale stabe	**101.326.898**	**94.216.387**	**101.237.489**	**97.754.039**	**94.909.995**
Direktionen	5.771.679	6.774.694	7.794.802	6.027.600	7.504.496
Politik og Udvikling	30.419.537	28.810.107	28.436.730	26.982.246	27.979.217
Økonomi og Løn	26.939.034	21.647.599	22.094.806	29.140.134	25.129.214
IT, digitalisering og intern service	42.304.936	40.722.304	46.633.007	39.330.613	38.020.368
Myndighedsfunktioner	**136.028.224**	**140.350.226**	**139.810.064**	**140.486.044**	**147.044.745**
Borgerservice	21.524.908	21.582.320	21.268.300	21.796.864	22.370.884
Teknik og Plan	21.806.515	18.714.345	17.257.787	16.894.584	18.989.191
Miljø og Natur	15.103.295	16.180.650	16.916.968	15.301.784	16.083.960
Kultur og Fritid	2.884.628	3.550.441	3.012.472	2.880.362	3.218.605
Psykiatri og Handicap	6.646.601	5.996.685	6.349.466	6.809.380	8.175.341
Sundhed og Arbejdsmarked	37.421.010	42.250.083	41.353.767	39.177.619	35.349.346
Børn og Familie	14.879.113	15.850.862	17.779.927	19.113.830	20.317.828
Unge i uddannelse	0	0	0	2.745.324	7.063.006
Skole og Dagtilbud	7.238.296	7.343.910	7.116.277	7.362.514	7.413.973
Pleje og omsorg	12.632.144	12.619.247	12.476.955	12.130.337	11.785.908
Administrationsbygninger	**5.849.125**	**6.531.969**	**8.382.468**	**5.058.458**	**6.040.581**
I alt	**243.204.247**	**241.098.581**	**249.430.021**	**243.298.541**	**247.995.320**

- Samlet stigning 4,8 mio. kr. – svarende til 2,0 %
- På landsplan en vækst på 10,5 % fra 2014-2018
- Direktion og stabe – fald på 6 %
- Myndighedsfunktioner – stigning på 7,8 %

Reduktioner/udvidelser

TØNDER KOMMUNE

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
% reduktioner	-2.946	-2.907	-2.776	-4.258	-1.398	-2.839
Samling af administration (nyt rådhus)			-10.249			
Udvidelser børn og ungeområdet					5.472	750
Udvidelser - diverse			400	350	750	

Eksterne konsulenter - anlæg

TØNDER KOMMUNE

Anlægsprojekt	2017 (i 2018 priser)
Samlet resultat	**1.538.505**
Tøndermarsk initiativet (645)	1.175.070
Istandsættelse af ådiger (544)	217.876
Naturstier,-formidling og-tilgængelighed (546)	145.560

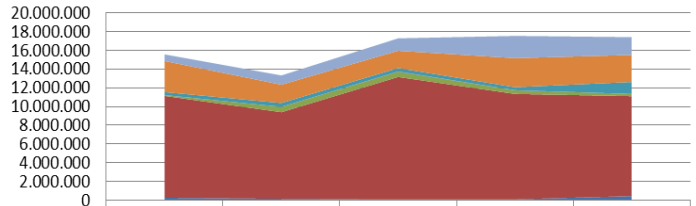
Anlægsprojekt	2018
Samlet resultat	**11.468.550**
Skærbæk distriktsskole ny skole (613)	6.186.732
Planlægningsopgaver (210)	1.610.009
Tøndermarsk initiativet (645)	1.575.528
Udviklingsplan Toftlund (733)	431.056
Kunstgræsbaner i Toftlund, Skærbæk & Tønder (767)	340.934
Central tandlægeklinik (671)	285.000
Toftl. sk. fællesar., kanti., science, inde og ude (694)	280.000
Istandsættelse af ådiger (544)	276.156
Spildevandsplanlægning Tønder By (602)	271.128
Bygningsfornyelse og skimmelsvamp 2018 (729)	212.006

Top 10 kreditorer på anlægsprojekter	2017
KALB ApS	356.500
HIRD & KO ApS	253.100
Fuldendt P/S	214.868
LUNDGAARD KONSULENTERNE ApS	157.967
HOLE grafisk v/Christian Hole	138.950
JES VAGNBY ARKITEKT MAA	102.726
LIQUIDMINDS ApS	100.000
Paragraf Plus Advokater I/S	70.275
Boye	61.600
DEN ERHVERVSDRIVENDE FOND DANSK KYS	25.000

Top 10 kreditorer på anlægsprojekter	2018
FRIIS & MOLTKE A/S	5.250.000
COWI A/S	1.305.628
Søren Garde Rådgivning A/S	852.237
LINK arkitektur A/S	616.721
NIRAS A/S	539.051
BANGSGAARD & PALUDAN ApS	534.471
ORBICON LEIF HANSEN A/S	517.726
JES VAGNBY ARKITEKT MAA	431.056
DHI	294.000
ATRA ARKITEKTER A/S	280.000

Eksterne konsulenter - drift

TØNDER KOMMUNE

	2014	2015	2016	2017	2018
Tolkebistand	698.324	986.303	1.323.374	2.358.975	1.889.367
Revision	3.307.189	1.946.310	1.839.455	3.090.753	2.877.301
Psykolog	312.650	405.733	365.887	314.277	1.269.663
Læge m.v.	9.893	6.672	29.752	21.272	
Honorarer B indkomst	84.041	566.898	548.796	379.489	236.129
Anden konsulentbistand	10.823.709	9.208.716	13.028.172	11.203.988	10.619.222
Advokatbistand	300.629	185.823	114.714	133.016	480.881

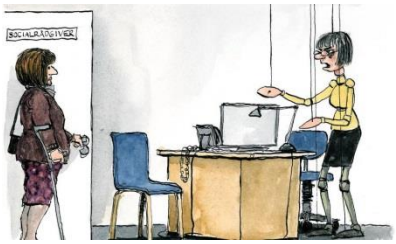
Top 10 kreditorer på artstypen Anden konsulentbistand		2017
Økonomiudvalg	Kommunekonsulenterne	842.719
Økonomiudvalg	KALB ApS	711.649
Teknik og miljøudvalg	Landinspektørgården I/S	658.824
Teknik og miljøudvalg	BANGSGAARD & PALUDAN ApS	519.087
Økonomiudvalg	KMD A/S	468.173
Socialudvalget	KONSULENTHUSET HORSLUND ApS	388.045
Økonomiudvalg	UKON A/S	385.971
Økonomiudvalg	PRICEWATERHOUSECOOPERS STATSAUTORIS	311.364
Teknik og miljøudvalg	ENVIDAN A/S	299.310
Økonomiudvalg	GEELMUYDEN.KIESE A/S	245.000

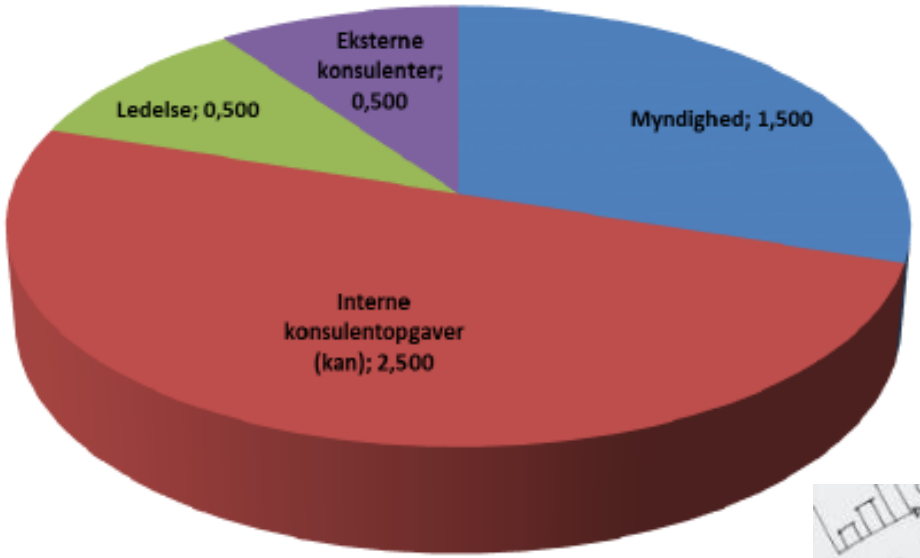
Top 10 kreditorer på artstypen Anden konsulentbistand		2018
Teknik og miljøudvalg	Landbrugsstyrelsen	1.016.135
Teknik og miljøudvalg	COWI A/S	763.516
Økonomiudvalg	KL	762.732
Sundhedsudvalget	LIFE PARTNERS A/S	706.080
Økonomiudvalg	Sweco Danmark A/S	626.433
Teknik og miljøudvalg	BANGSGAARD & PALUDAN ApS	585.271
Økonomiudvalg	UKON A/S	480.792
Teknik og miljøudvalg	NIRAS A/S	378.456
Socialudvalget	KONSULENTHUSET HORSLUND ApS	374.320
Teknik og miljøudvalg	ENVIDAN A/S	318.831

Tilpasningskatalog – 5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

Tilpasningskatalog – 5 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

Proces og fortrolighed

Ledelse – 0,500 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

- Kortlægning af ledelsesspænd m.v
- Direktion har ansvaret for udmøntning
- Sker ved vakance, organisationsændring m.v.
- Konkret udmøntning undervejs

Ark	Afdeling	Emne	Basis 2020	2020	2021	2022	2023
6	Direktion	Ledelse - justering	0,000	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500

Brug af eksterne konsulenter – 0,500 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

KONSULENTERNE

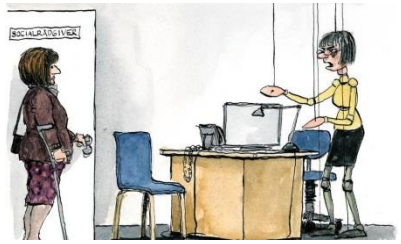
- Udgangspunkt i administrationsanalyse
- Kvartalsvis opfølgning på brug i Direktion
- Ændring af praksis
- Efterfølgende nedjustering af budgettet

Ark	Afdeling	Emne	Basis 2020	2020	2021	2022	2023
5	Økonomi og Løn	Brug af konsulentbistand	0,000	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500

Myndighedsopgaver – 1,500 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

- Vækst på myndighedsområdet
- Direktion har ansvaret for udmøntning
- Udmøntningsområder
  - Arbejdsmarked
  - Teknik og Plan
  - Miljø og Natur
  - Børn og Unge

Ark	Afdeling	Emne	Basis 2020	2020	2021	2022	2023
1	Jobcenter	Nednormering -sagsbehandlere	0,000	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
2	Unge i Uddannelse	Reduktion af personalestab	0,000	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
3	Teknik og Plan	Udarbejdelse af lokalplaner	0,000	-0,250	-0,250	-0,250	-0,250
4	Miljø og Natur, mynd	Sagsbehandling	0,000	-0,250	-0,250	-0,250	-0,250

Intern konsulentbistand/ Kan opgaver – 2,500 mio. kr.

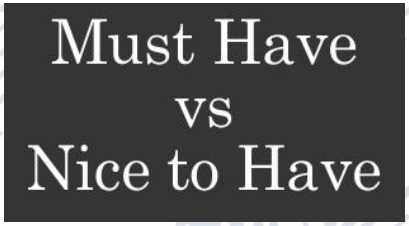
TØNDER KOMMUNE

Med udgangspunkt i tilbagemeldinger fra fagcheferne forventes den konkrete udmøntning at basere sig på

- Hvor "gør det mindst ondt i forhold til den borgerrettede service"
- Kan opgaverne omlægges og udføres på en billigere måde
- Udføres der opgaver som ikke er nødvendige for "basis" driften
- Er der områder hvor serviceniveauet er højere end nødvendigt
- Løses der opgaver som ikke tilfører tilstrækkelig værdi – herunder udviklingsopgaver
- Er der områder hvor kontrolniveauet er for højt

Foreløbigt er følgende emner i spil

- Intern konsulentbistand omkring jura, økonomi, IT og politikerbetjening 0,800 mio. kr.
- Niveau og varetagelse af "almindelige" kontoropgaver og koordination internt 0,850 mio. kr.
- Niveau for sekretariatsbetjening af eksterne råd og nævn 0,050 mio. kr.
- Niveau for hjælp omkring digitale selvbetjeningsløsninger 0,200
- Niveau og udførelse af kontrolopgaver 0,300 mio. kr.
- Niveau for decentral fysisk borgerservice – overgang til selvbetjeningsløsninger 0,400 mio. kr.
- Niveau for Hurtig hjælpemiddelservice 0,050 mio. kr.

Intern konsulentbistand/ Kan opgaver – 2,500 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

		2020	2021	2022	2023
Intern konsulentbistand		***-0,864***	***-0,864***	***-0,864***	***-0,864***
Økonomi på fagområder	Ændring i betjening af fagforvaltninger og institutione	-0,281	-0,281	-0,281	-0,281
Sekretariat og Jura	Nednormering - Juridisk bistand	-0,323	-0,323	-0,323	-0,323
IT-afdeling	Reducering af hotlinebemanding	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150
Miljø og Natur	Kvalitetsledelse	-0,110	-0,110	-0,110	-0,110
Alm kontoropgaver		***-0,850***	***-0,850***	***-0,850***	***-0,850***
Skole og Dagtilbud	Administration	-0,054	-0,054	-0,054	-0,054
UIU - Fælles administration	Reduktion i administrative funktioner	-0,066	-0,066	-0,066	-0,066
Jobcenter	Reduktion i administrative funktioner	-0,174	-0,174	-0,174	-0,174
Jobcenter	Lægekonsulent bistand	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150
Psykiatri og handicap, myndighe	Hjerneskadekoordinator	-0,350	-0,350	-0,350	-0,350
Pleje og Omsorg, Myndighed	Sociale kapitel	-0,056	-0,056	-0,056	-0,056
Eksterne råd og nævn		***-0,052***	***-0,052***	***-0,052***	***-0,052***
Natur og Vandløb	Grønt Råd	-0,052	-0,052	-0,052	-0,052
Hjælp digitale selvbetjening		***-0,170***	***-0,170***	***-0,170***	***-0,170***
Teknik og Plan	Elektronisk byggeansøgningssystem	-0,170	-0,170	-0,170	-0,170
Kontrolopgaver		***-0,300***	***-0,300***	***-0,300***	***-0,300***
Borgerservice	Stop for kontrol med sociale ydelser	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
Decentral borgerservice		***-0,400***	***-0,400***	***-0,400***	***-0,400***
Borgerservice	Lukning af den decentrale borgerservice	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
Hjælpemiddelservice		***-0,056***	***-0,056***	***-0,056***	***-0,056***
Pleje og omsorg, Myndighed	Hurtig Hjælpemiddelservice	-0,056	-0,056	-0,056	-0,056
I alt		***-2,692***	***-2,692***	***-2,692***	***-2,692***

TØNDER KOMMUNE

Almen boligområdet

Seniorbofællesskab, Toftlund

TØNDER KOMMUNE

- Kuben Management har den 21/6 2019 på vegne af Haderslev Boligselskab ansøgt om principgodkendelse af almenboligprojekt i Toftlund – ca. 30 seniorboliger
  - Projekt til mellem 60,1 – 60,6 mio. kr.

- Kommunal medvirken:
  - Grundkapital (10 %): **6,0 mio. kr.**
  - Kommunegaranti for realkreditbelåning (ca. 75 %): ca. **40 mio. kr.** af forudsat belåning på ca. 53 mio. kr.
  - + afledte udgifter til boligstøtte til lejerne ifa. boligsikring eller boligydelse

- Kuben oplyser mulighed for finansiering af grundkapital over 2 budgetår (opførelse af boliger i 2 etaper)

Green City, Tønder

TØNDER KOMMUNE

- Domea har den 1/7 2019 på vegne af Tønder Boligselskab fremsendt udkast til skema A vedr. almenboligprojekt i Tønder N – 31 almene familieboliger (seniorboliger)
  - Projekt til ca. 54 mio. kr.

- Kommunal medvirken:
  - Grundkapital (8 %): **4,3 mio. kr.**
  - Kommunegaranti for realkreditbelåning (mellem 75 - 85 %): mellem **36-41 mio. kr.** af forudsat belåning på ca. 48 mio. DKK
  - + afledte udgifter til boligstøtte til lejerne ifa. boligsikring eller boligydelse

Fælles for begge seniorboligprojekter

TØNDER KOMMUNE

- Forvaltningen opstartet indledende sagsbehandling og indledt dialog med ansøgere om uddybning af ansøgninger

- Kommunalbestyrelsens afsættelse af økonomi til gennemførelse af projekterne er ikke ensbetydende med godkendelse heraf, men er en økonomisk forudsætning for i det hele taget at arbejde videre med projekterne.

- Pt. ligger andelen af ledige almenboliger i Tønder Kommune, som medfører lejetab, på 1,92 % - lige under 2 %-reglen i almenboliglovens § 115, stk. 7

TØNDER KOMMUNE

Erhvervs- og turismefremme

Teknologisk Instituts hovedkonklusioner

TØNDER KOMMUNE

- Erhvervs- og turismeorganisationerne leverer alt i alt det, der er aftalt i resultatkontrakter, handlingsplaner o.lign.
  - Grundlaget er løst formuleret og opfølgningen halter.

- Den direkte vejledning fra organisation til enkeltvirksomhed giver positive resultater
  - Størst nytte blandt mindre og nye virksomheder. Større virksomheder finder vejledningen mindre nyttig.

- Kollektive aktiviteter (netværk, udviklingsforløb/projekter) udgør en betydelig del af indsatsen. Nytteværdien er tvivlsom
  - Mange virksomheder prioriterer ikke deltagelsen ret højt.
  - Manglende omsætning af projektbaseret udvikling.

Destinationsselskaber – formål

TØNDER KOMMUNE

Formålet er at skabe stærke destinationer, der kan klare sig i den internationale konkurrence om turisterne, og at turismen fortsat kan bidrage til vækst, beskæftigelse og oplevelser i hele landet.

Ligeledes skal der skabes bedre sammenhæng i turismefremmeindsatsen. Her er VisitDenmark en væsentlig partner til koordinering af indsatser og til markedsføring internationalt.

Samle de nuværende 80 turismeorganisationer i 15-25 tværkommunale destinationsselskaber inden udgangen af 2020.

Betingelser for puljemidler

TØNDER KOMMUNE

- Pulje nedsat under Erhvervsfremmebestyrelsen til konsolidering af destinationsselskaber

- Kriterier for puljemidler:
  1. Sammenhængende geografi
  2. Kommunal basisfinansiering
  3. Kritisk masse af turister
  4. Ansvar for den lokale turismefremmeindsats
  5. Specialiserede kompetencer

- Ikke ansøgningsberettiget hvis kommuner parallelt med destinationsselskabet opretholder andre lokale selskaber, der arbejder med turismefremme og destinationsudvikling.

Proces for etablering af destinationsselskab

TØNDER KOMMUNE

- Hensigtserklæring med Esbjerg og Fanø kommuner godkendt i ØK marts 2019
- Efter henvendelse fra Rømø-Tønder Turistforening genbehandlet i ØK april 2019.
- <u>ØKs beslutning:</u>
  - at den nuværende proces omkring destinationssamarbejdet i Vadehavet fortsætter,
  - at Tønder Kommune sideløbende får belyst mulighederne ved et destinationssamarbejde i relation til Sønderjylland, og
  - at økonomiudvalget får mulighed for snarest muligt, at drøfte destinationsspørgsmålet med den samlede bestyrelse i Rømø Tønder Turistforening.

Tønder Kommunes tilgang til destinationsselskab

TØNDER KOMMUNE

- Jf. ØKs beslutning er der arbejdet videre både med et Esbjerg-Fanø samarbejde og et sønderjysk samarbejde
- Fælles for begge samarbejder har Tønder Kommune søgt størst mulig imødekommenhed i forhold til RTTs krav

1. Fysisk placering
2. Fortsat selvstændig turistforening
3. Fastholdelse af nuværende kommunalt tilskud til destinationsselskabet
4. Videresendelse af størstedelen af ressourcerne til decentrale turismeaktører
5. Destinationsbestyrelse med flest medlemmer fra turisterhvervet

Destinationssamarbejde på tværs af Sønderjylland

TØNDER KOMMUNE

- Beslutning fra møde i Det Sønderjyske Koordinationsudvalg 28. juni 2018:
  - *Tilbagemeldingen til Tønder Kommune er, at Destination Sønderjylland er en velfungerende organisation, som parterne ønsker at bibeholde i sin nuværende form. De enkelte kommuner tilretter egen organisation efter den nye lovgivning.*
  - *De øvrige kommuner ser gerne Tønder Kommune optaget som fuldt medlem i Destination Sønderjylland.*
  - *På det seneste bestyrelsesmøde i Destination Sønderjylland var der enighed om, at en destination fra Sønderborg til Esbjerg ikke er gangbar.*

Destinationsselskab omkring vadehavet

TØNDER KOMMUNE

Der er opnået forståelse med borgmestrene for Esbjerg og Fanø kommuner om:

- Fysisk placering i Ribe
- Fortsat selvstændige lokale turistforeninger
- Arbejdsdeling mellem destinationsselskab og lokale foreninger
- Finansiering af destinationsselskabet via nuværende BRE-tilskud
- Kommunale bidrag til lokal turismeservice ubeskåret fra kommunerne via destinationsselskabet
- Destinationsbestyrelse med 10 medlemmer – heraf tre kommunalpolitikere (en fra hver kommune)
- Forberedende udvalg hen mod etablering

Spørgsmål - erhverv

TØNDER KOMMUNE

- *Er der enighed om fortsat at yde tilskud på ca. 10 mio. kr. årligt til erhvervs- og turismefremme?*

- Hvilke forbedringsmuligheder er der inden for de eksisterende rammer?

Spørgsmål - turisme

TØNDER KOMMUNE

- *Hvilke fordele og ulemper er der i forbindelse med nedenstående tre scenarier?*

a. Destinationsselskab omkring Vadehavet med Esbjerg og Fanø kommuner jf. hensigtserklæringen
b. Destinationsselskab på tværs af Sønderjylland med Sønderborg, Aabenraa og Haderslev kommuner
c. Undlade at indgå i destinationssamarbejde

Særlige budgettemaer

TØNDER KOMMUNE

FN's Verdensmål

4 spor – konkrete indsatser

TØNDER KOMMUNE

- Mindre plastik i vandet
  - Ballonforbud og indsamling af plast ved strande
  - Økonomi: **ingen**
- Udskiftning af plastikservice
  - Økonomi: **22.000 kr./år**
- Blomster, bier og insekter
  - Blomsterenge i stede for græs (pilotprojekter – i alt 15 ha) *afledt drift hvert 3. år på 0,400 mio. kr. eller 0,133 mio. kr. i gnst pr. år*
  - Reduceret klipning af vejrabatter (pilotprojekter)
  - Stoppe med at nedlægge markveje
  - Faunastriber på marker
  - Vandhuller/vådområder + øvrigt
  - Økonomi: **485.000 kr. + 0,36 ÅV - engangsudgift**
- ”Vi vil plante et træ”
  - Skovrejsning – Soldaterskov

FN's Verdensmål

TØNDER KOMMUNE

Proces og tidsplan

Sep 2019	Okt 2019	Nov/Dec 2019	Jan/Feb 2020	Feb - Maj 2020	Juni 2020
•Tidsplan godkendes •Tema på budgetseminar	•Budget 2020 vedtages •Evt. rammebevilling til FN's verdensmål	•Tema på orienterende KB-møde	•Workshop for KB •Præsentation af FN's verdensmål •Relation til igangsatte indsatser •Udvælgelse af nye indsatser	•Administrativ proces efter temamødet i KB •Udarbejdelse af beslutningsgrundlag til KB •Implementeringsplan •Revision af visions- og strategiplan	•KB godkender •Beslutningsgrundlag •Revideret visions og strategiplan •Foreløbige pejlemærker til Kommuneplan 2022-2034

TØNDER KOMMUNE

Øvrige budgettemaer

Borgerrådgiver

TØNDER KOMMUNE

Budgetforlig 2018

Formål:

Borgerrådgiverens hovedopgave er at styrke dialogen mellem borgerne og Tønder Kommune, idet borgerrådgiveren blandt andet skal gøre det lettere at klage over forhold der vedrører Tønder Kommune, og medvirke til, at klager bruges konstruktivt til forbedring af borgerbetjeningen og sagsbehandlingen.

Bevilling i 2018 og 2019: **250.000 kr.**

Status:

Antal sager:

1. beretningsperiode 15. maj 2018 til 31. oktober 2018: 46 borgerhenvendelser (fordelt på 52 sager, fordi nogle borgere har henvendt sig med flere forskellige problemstillinger) og 3 interne henvendelser

2. beretningsperiode 1. november 2018 til 23. september 2019: 90 borgerhenvendelser (fordelt på 96 sager pga. forskellige problemstillinger) og 4 interne henvendelser.

2018:	59 borgerhenvendelser (66 sager)
2019:	77 borgerhenvendelser (82 sager)
I alt:	136 borgerhenvendelser (148 sager)

Handicapkørsel over grænsen

TØNDER KOMMUNE

Budgetforlig 2019

Ét årig forsøgsordning

Bevilling i 2019: 100.000 kr.

Forsøgsordning med opstart 1. april 2019 og udløber 31.12.2019

Antal brugere: 2

Antal kørsler: 5

Samlet forbrug pr. 9.9.2019: 5.975 kr.

Tønder Kommune har fået en del positiv omtale i medierne, og handicaprådet har udtrykt glæde over ordningen

Genforening 2020

TØNDER KOMMUNE

Finansiering til markering af Genforeningen 2020

Budgetoverslag – 4 forskellige modeller

A. 4 begivenheder – Budget på 2,447 mio. kr.
B. 4 begivenheder med reduceret folkefest – Budget på 2,280 mio. kr.
C. 3 begivenheder – Budget på 2,124 mio. kr.
D. 3 begivenheder med reduceret folkefest og udeladt koncert – Budget på 1,957 mio. kr.

KB har i marts tilkendegivet at give en bevilling på 1,590 mio. kr., svarende til **model A.** (Udvidelsesforslag under Økonomiudvalget)

Genforening 2020

TØNDER KOMMUNE

- Der er **ikke** tildelt de beløb, der er søgt om.
- Derudover er der kommet programændringer fra præsidiet:
- ny begivenhed den 11. juli, og dele af programmet i 12. juli udgår.
- Der er alene modtaget 140.000 kr. til koncert

Finansieringsmanko ved de 4 forskellige modeller under forudsætning af, at udvidelsesforslag på 1,590 mio. kr. godkendes.

A. 4 begivenheder – manko på **0,857 mio. kr.**
B. 4 begivenheder med reduceret folkefest – manko **0,690 mio. kr.**
C. 3 begivenheder – manko på **0,534 mio. kr**.
D. 3 begivenheder med reduceret folkefest og udeladt koncert – manko på **0,367 mio. kr.**

Øvrige emner oversendt til budgetseminar

TØNDER KOMMUNE

Venskabsbysamarbejde

Formål: At fremme forenings- og kultursamarbejde på tværs af byer i nordeuropæiske lande

- Gennem udveksling og andre kontakter etableres venskaber på tværs af grænser
- Ved hver begivenhed: Særligt tema som danner ramme for kulturformidling og –udvikling indenfor Kultur- og foreningsliv
- Øget international forståelse og samhørighed

Økonomi: **150.000 kr.**

Medlemsskab af Balance Danmark

Vision: at skabe et mere decentral Danmark, hvor vi fordeler beslutnings-kompetencerne, giver spillerum til regionale og lokale enheder og styrker nuværende klynger i hele landet.

Økonomi: **50.000 kr.**

(i 2019 er udgiften finansieret af erhvervsfremme)

Øvrige emner oversendt til budgetseminar

TØNDER KOMMUNE

Frederiks IX's Klokkespil

Ansøgning om tilskud til projektstyring af renovering af "Kong Frederiks IX´s Klokkespil" i Løgumkloster.

Samlet projektoverslag på 4,500 mio. kr. Heraf ansøgning om kommunalt tilskud på 0,500 mio. kr.

Økonomi: **457.500 kr.** (ex. moms) ***anlægstilskud***

Busdrift – 0,250 mio. kr.

TØNDER KOMMUNE

Ekstra busdrift i Løgumkloster Skoledistrikt

- Ekstra hjemkørsel – Løgumkloster Distrikt
- Begrundet i ventetider og hjemkørselstider
  - 30 minutter (mod 9-20 minutter i øvrige distrikter)
- Rute i drift siden skoleåret 2017/18
- Hidtil finansieret via Skole- og Dagtilbudsforvaltningen, men henhørende i økonomiudvalget under befordringsområdet, hvor der ikke er afsat midler til udgiften
- Ca. 25 elever har dagligt gavn af ordningen
- Bussen kører 2 hjemkørsler pr. skoledag
- Ordinær busrute kan ikke justeres pga. krav om tilslutning til tog m.m.

Frokost
Pause fra 12.30 – 13.30

Rammer for budgetarbejdet - drift

TØNDER KOMMUNE

Borgmesteren sætter rammerne for budgetarbejdet

13.30 – 14.00

Opsummering

TØNDER KOMMUNE

- ✓ Pulje på 10,3 mio. kr. til udvidelser (4,2 + 6,1)
- ✓ Anlægsrammen er mere end fuldt udnyttet – luft til anlæg i 2022 og 2023
- ✓ Hvis anlægsrammen skal ned på aftaleniveau skal ca. 43 mio. kr. flyttes fra 2020 (ændret prioritering)

TØNDER KOMMUNE

Opsamling fra minibudgetseminar

Fagudvalgenes forslag til reduktioner

Tilbagemelding – politiske partier

		Forslag prioriteret i fagudvalg				V	A	O	S	C	I	Ø	L	F	Løsg.
Reduktion af servicerammen - I alt		-18,390	-17,940	-17,940	-18,440	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Økonomiudvalget		Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	Projektnavn	Basis 2020	2020	2021	2022	2023	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Pleje & Omsorg - Myndighed	11,160	-0,112	-0,112	-0,112	-0,112										
2	Administrationen Økonomi og Løn	29,688	-0,281	-0,281	-0,281	-0,281										
3	Administrationen i Politik og Udvikling	31,366	-0,323	-0,323	-0,323	-0,323										
4	Skole- og Dagtilbud	5,400	-0,054	-0,054	-0,054	-0,054										
5	Unge i Uddannelse	6,466	-0,066	-0,066	-0,066	-0,066										
6	Miljø og Natur	15,856	-0,162	-0,162	-0,162	-0,162										
7	Integration - nednormering-sagsbehandl.	31,600	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400										
8	Direktionens udviklingspulje	1,600	-0,093	-0,093	-0,093	-0,093										
9	IT og Borgerservice	69,088	-0,120	-0,120	-0,120	-0,120										
10	Teknik og Plan	15,734	-0,070	-0,070	-0,070	-0,070										
11	Økonomi og Løn - fællesudgifter	18,301	-0,254	-0,254	-0,254	-0,254										
12	Politik og Udvikling - øvrig driftsområder	0,000	-0,555	-0,555	-0,555	-0,555										
13	Erhverv	9,786	-0,097	-0,097	-0,097	-0,097										
14	Central Rengøring - ændret arbejdstilrettelæggelse	23,095	-0,800	-0,800	-0,800	-0,800										
15	Befordringsområdet	37,095	-0,371	-0,371	-0,371	-0,371										
		306,235	-3,758	-3,758	-3,758	-3,758	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Teknik- og Miljøudvalget		Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	Projektnavn	Basis 2020	2020	2021	2022	2023	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Driftkontrakt med Arkil Vejservice A/S	24,000	-0,240	-0,240	-0,240	-0,240										
2	Gadelys, strøm på private arealer	0,300	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300										
3	Nedlæggelse af et toilet ved Hjerpsted	0,050	-0,040	-0,050	-0,050	-0,050										
4	Jernbanespor i Tønder Nord	0,100	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050										
5	Gadelys strøm	3,300	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300										
6	Opgaver hos Arkil i Miljø og Natur	0,982	-0,010	-0,010	-0,010	-0,010										
7	Konvertere sommerblomster til stauder	0,200	-0,140	-0,180	-0,180	-0,180										
8	Miljøtilsyn	0,000	-0,038	-0,038	-0,038	-0,038										
		28,932	-1,118	-1,168	-1,168	-1,168	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Socialudvalget		Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	Projektnavn	Basis 2020	2020	2021	2022	2023	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Rehabiliterende effekt (Mestring)	85,011	-1,836	-1,836	-1,836	-1,836										
2	Anbringelse på sikrede inst.	3,380	-0,591	-0,591	-0,591	-0,591										
3	Anbringelser mor & barn	2,055	-0,591	-0,591	-0,591	-0,591										
		90,446	-3,018	-3,018	-3,018	-3,018	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Sundhedsudvalget		Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	Projektnavn	Basis 2020	2020	2021	2022	2023	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Værdighedsmidler Plejecentre	125,000	-2,074	-2,074	-2,074	-2,074										
2	Værdighedsmidler Hjemmeplejen	105,000	-1,622	-1,622	-1,622	-1,622										
3	Værdighedsmidler Sygeplejen	54,676	-0,243	-0,243	-0,243	-0,243										
4	Mindre forbrug klippekort	125,000	-0,500	0,000	0,000	0,000										
5	Frikøb af Ældreboliger	-1,500	0,000	0,000	0,000	-0,500										
6	Værdighedspulje Handicap og Psykiatri	0,000	-0,162	-0,162	-0,162	-0,162										

Tilbagemelding – politiske partier

			Forslag prioriteret i fagudvalg				V	A	O	S	C	I	Ø	L	F	Løsg.
Reduktion af servicerammen - I alt			**-18,390**	**-17,940**	**-17,940**	**-18,440**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
7	Genoptræning	12,278	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150										
8	Social rehabilitering	7,000	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100										
9	Sundhedsfremme	7,000	-0,070	-0,070	-0,070	-0,070										
		434,454	**-4,921**	**-4,421**	**-4,421**	**-4,921**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Kultur- og Fritidsudvalget			Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	**Projektnavn**	**Basis 2020**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**
1	Bibliotek	13,753	-0,069	-0,069	-0,069	-0,069										
2	Skærbæk tidligere Museum	0,117	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050										
3	Omklædning Ellum Forsamlingshus	0,025	-0,015	-0,015	-0,015	-0,015										
4	Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig	0,000	-0,030	-0,030	-0,030	-0,030										
5	Voksenundervisning	0,758	-0,208	-0,208	-0,208	-0,208										
6	Handicapforeningen Rend og Hop	0,096	-0,036	-0,036	-0,036	-0,036										
7	Udenomsarealer	2,925	-0,029	-0,029	-0,029	-0,029										
		17,674	**-0,437**	**-0,437**	**-0,437**	**-0,437**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Arbejdsmarkedsudvalget			Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	**Projektnavn**	**Basis 2020**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**
1	Boligplacering af flygtninge	0,512	-0,150	-0,150	-0,150	-0,150										
2	Ansættelser med løntilskud i kommunen	1,051	-0,043	-0,043	-0,043	-0,043										
3	Nedbringelse af mødeudgifter m.m.	0,100	-0,020	-0,020	-0,020	-0,020										
4	Nedbringelse af konsulentbistand	0,125	-0,060	-0,060	-0,060	-0,060										
5	Nedbringelse af øvrige personaleudgifter	0,100	-0,020	-0,020	-0,020	-0,020										
		1,888	**-0,293**	**-0,293**	**-0,293**	**-0,293**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Børn- og Skoleudvalget			Forslag prioriteret i fagudvalg				Prioritering på budgetseminar									
Nr.	**Projektnavn**	**Basis 2020**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**	**2020**
1	Forhøjelse af forældrebetaling DKCT	-0,876	-0,237	-0,237	-0,237	-0,237										
2	Forhøjelse af forældrebetaling småbørn	-8,906	-0,569	-0,569	-0,569	-0,569										
3	Lukning af club DKCT	0,394	-0,394	-0,394	-0,394	-0,394										
4	Nedjustering af enkeltstøtte foranstaltninger	17,750	-1,250	-1,250	-1,250	-1,250										
5	Nedlæggelse af projektet "Jeg bor ved Vadehavet"	-0,475	-0,475	-0,475	-0,475	-0,475										
6	Nedjustering af tildelingsmoddeller	160,000	-0,600	-0,600	-0,600	-0,600										
7	Pulje til styrkelse af lærernes it kompetencer	0,320	-0,320	-0,320	-0,320	-0,320										
8	Højere forældrebetaling SFO	-7,000	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000										
		161,207	**-4,845**	**-4,845**	**-4,845**	**-4,845**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Politiske forslag

TØNDER KOMMUNE

Der er indkommet nye emner/budgetforslag til drøftelse fra følgende partier:

- Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten
- Socialdemokratiet
- Borgerlisten
- Dansk Folkeparti
- Venstre

Notater m.m. findes i budgetmappen under fane 9 eller på Ipad under nr. 20

TØNDER KOMMUNE

Indledning til Gruppedrøftelser

Udvidelser
Budgettema
Politiske forslag
Tilbagekøb af reduktioner
Administrationsanalyse - Katalog med forslag

14.00 – 15.30

Praktik

TØNDER KOMMUNE

Grupperum er reserveret til

- Venstre i **K1**
- Socialdemokratiet i **K4**
- Dansk Folkeparti i **K3**
- Slesvigsk Parti i **cafe**

- Øvrige partier - i plenum (K5) eller i stuerne

Kaffepause
fra
15.30 – 16.00

Særlige budgettemaer

TØNDER KOMMUNE

Facility Management

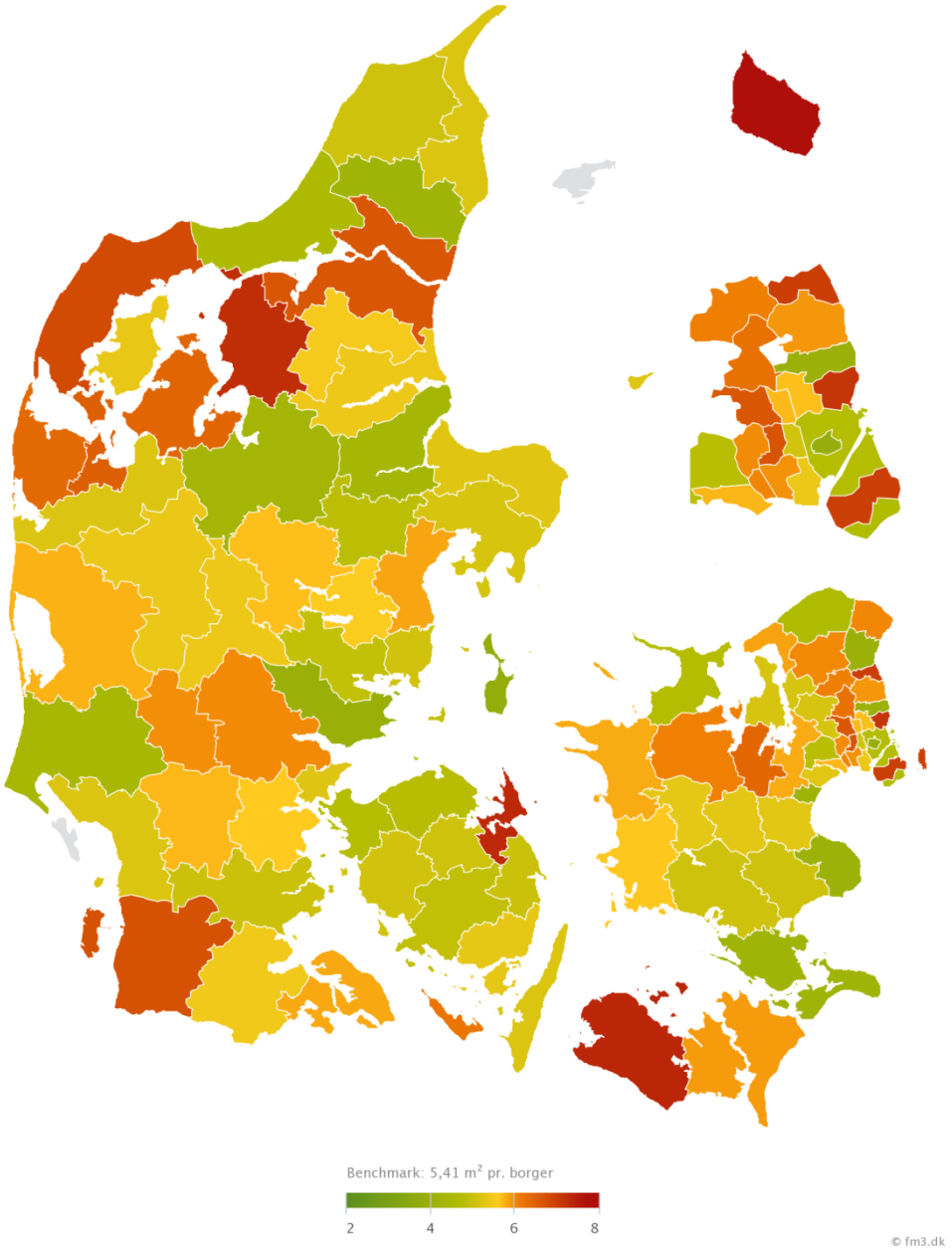
Historik

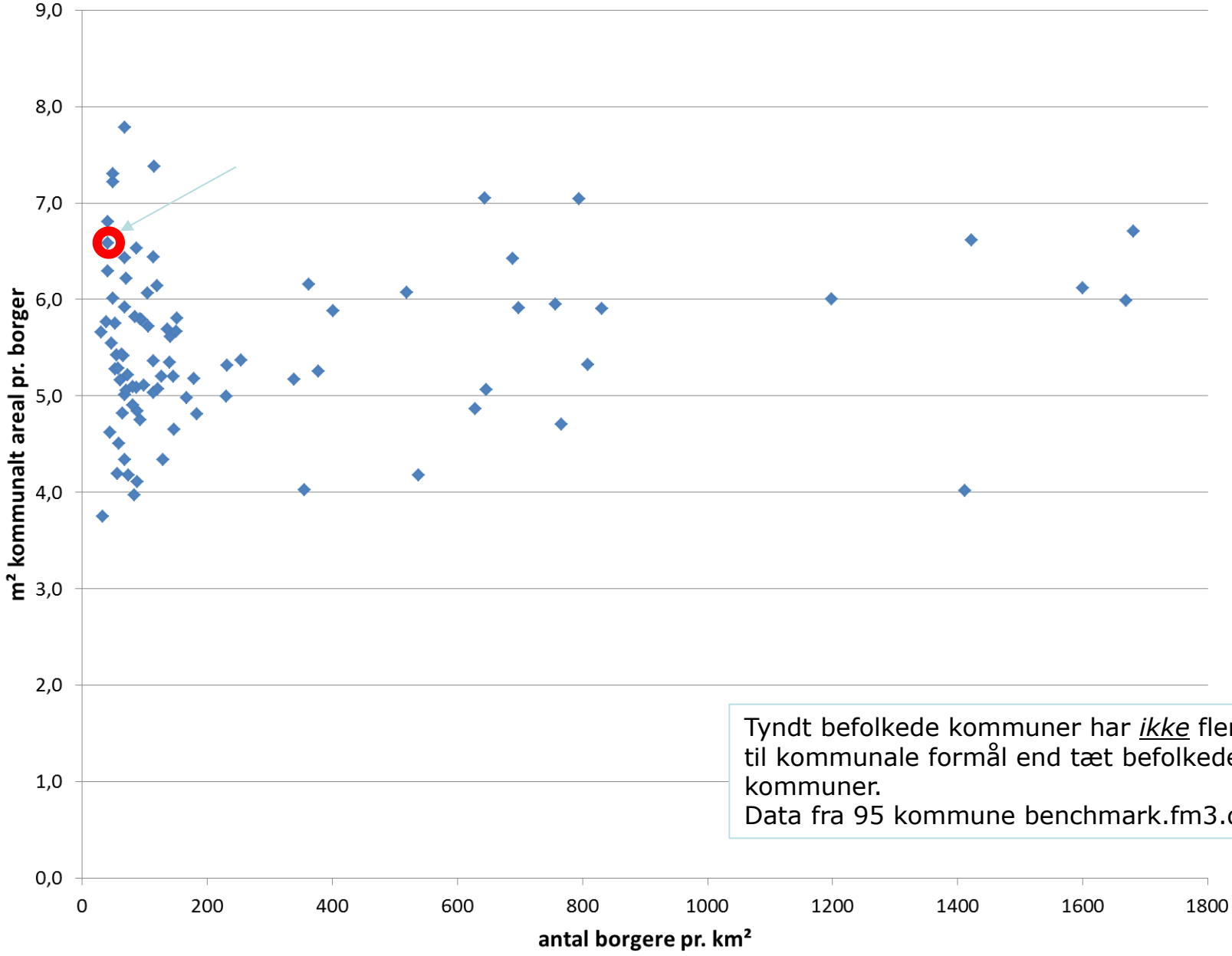
TØNDER KOMMUNE

- Beslutning i Budgetaftale 2018 om at igangsætte analyse og forundersøgelse om Facility Management
- Gennemførelse af analyse ved Fm3
- Præsentation for kommunalbestyrelsen
- Budgetaftale 2019 med beslutning om igangsættelse af Facility Management
- Nedsættelse af politisk styregruppe

Kommunale bygningsarealer
pr. borger

Varde	4,4 m²
Haderslev	5,2 m²
Vejen	5,7 m²
Sønderborg	5,8 m²
Ringkøbing-Skjern	5,8 m²
Tønder	6,7 m²

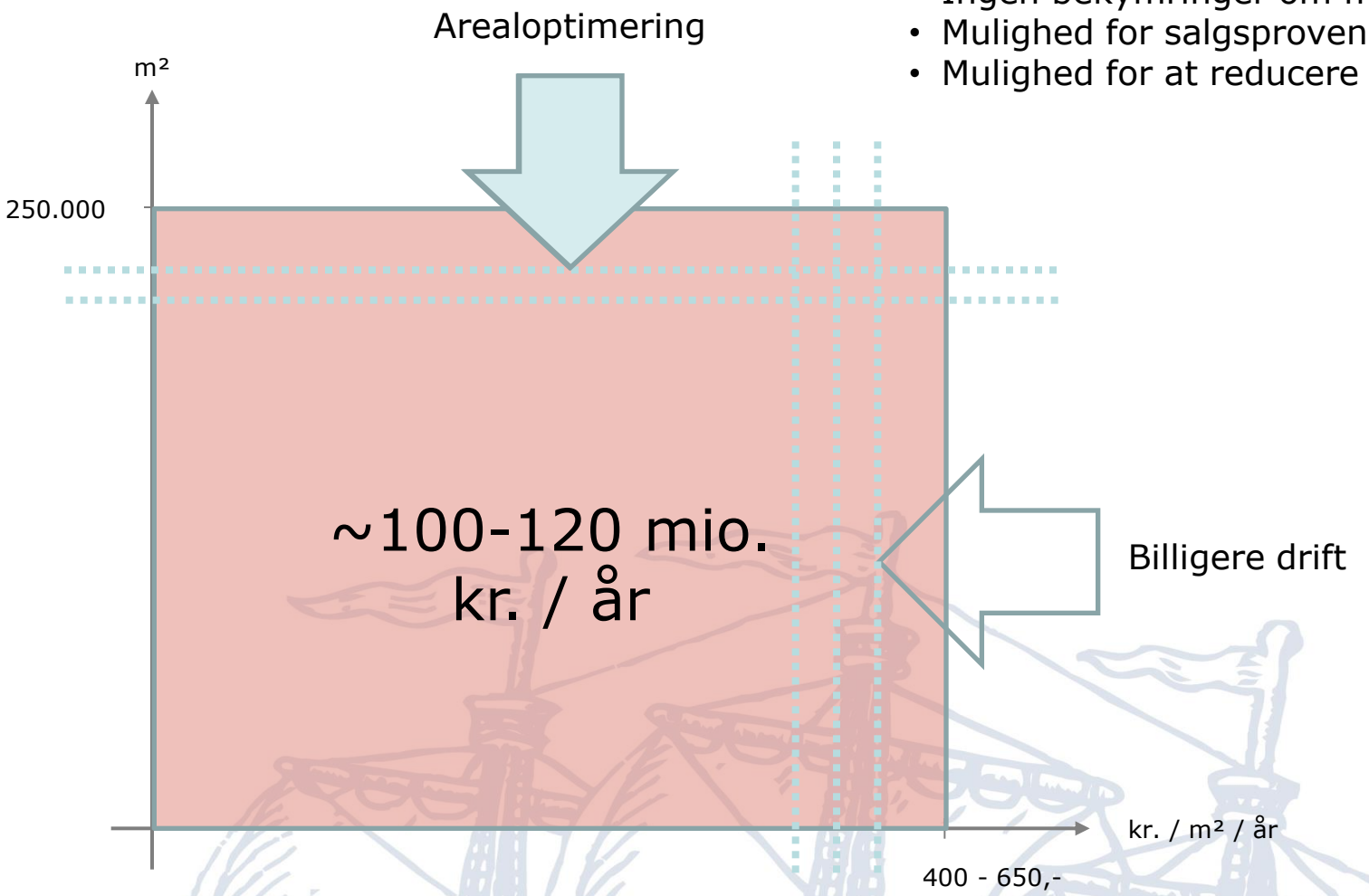

Tyndt befolkede kommuner har *ikke* flere m² til kommunale formål end tæt befolkede kommuner.
Data fra 95 kommune benchmark.fm3.dk

+ effekter

- evig besparelse
- Ingen bekymringer om prisstigninger
- Ingen bekymringer om fremtidigt efterslæb
- Mulighed for salgsprovenu
- Mulighed for at reducere del af efterslæb

Beslutningen

TØNDER KOMMUNE

Formålet med Facility Management
Formålet med gennemførelse af Facility Management er at udnytte kommunale m² optimalt og afhænde overskydende arealer ved salg eller nedrivning.

Dette skal ske ved at samle den kommunale ejendomsdrift under en afdeling.

Der skal ske en arealoptimering på ca. 20.000 m² svarende til et potentiale på ca. 8 mio. kr.

Potentialet realiseres med 3,5 mio. kr. i 2020, 2 mio. kr. i 2021 samt 2,5 mio. kr. i 2022.

Der er afsat 3 mio. kr. årligt fra 2020 til 2022 til Facility Management.

Status

TØNDER KOMMUNE

Beslutninger i den politiske styregruppe

- Vedtagelse af procedurer for
  - Snitlader og opgaver ift. Teknisk Service
  - Samling af bygningsmassen
  - Bygge- og lejestop
  - Hjemtagning af vedligeholdelsesbudgetter
  - Hjemtagning af driftsbudgetter
  - Arealoptimering
  - Snitfalder for udvendig og indvendig vedligeholdelse

- Udarbejdelse af bygningsscoreanalyse og områdescenariebeskrivelser

Bygningsscoreanalyse

TØNDER KOMMUNE

Opgørelse af samtlige kommunale bygninger ud fra 6 parametre

1. Strategisk værdi
2. Arealudnyttelse
3. Brugeranvendelse
4. Funktionel kvalitet
5. Bygningsmæssige tilstand og
6. Drift og vedligeholdelse pr. $m^{2.}$

Besparelsesforslag: prioritet 1

TØNDER KOMMUNE

Første fase besluttes i 2019. Prioritet 2 følger primo 2020

Udvendig vedligehold	kr. 342.316,00
Indvendig vedligehold	kr. 165.160,00
Service abonnementer	kr. 32.915,00
Bygningsforsikring	kr. 48.055,90
Rengøring årligt	kr. 845.272,00
EL, Vand og Varme 2016-2018	kr. 475.930,94
Grønne arealer	kr. 24.365,00
Lejeudgifter	kr. 0,00
Lejeindtægt	kr. 0,00
Samlet besparelse	**kr. 1.934.014,84**

Besparelsesforslag: prioritet 1

TØNDER KOMMUNE

Første fase besluttes i 2019. Prioritet 2 følger primo 2020

Navn	Besparelse areal m² - Udv.	Besparelse areal m² - Indv.	Investerings-beløb for projekt	Prioritering 1 - 10	Projekt år	Projekt type
Agerskov skole, Nørregade 17, Toftlund	1.017	911	1.200.000	1	2020	Areal reducering
Ballum Skole, Bredebro	1.903	1.698		1	2020	Ønskes solgt
Beredskabets adm. Bygning, Jernbanegade	369			1	2020	Ønskes solgt
Brandstation, slangetårn				1	2020	Ønskes solgt
Kommunal Tandpleje, Leosalle 5a, Tønder	748			1	2020	Solgt
Offenligt toilet, Nørrevej 40	15	25	25.000	1	2020	Ønskes nedrevet
Offentlig toilet og Pumpestation				1	2020	Ønskes solgt
SFO Skærbæk, Falckvej 19, Skærbæk	495	432		1	2020	Ønskes nedrevet
Skibbrokiosken off. Toilet	60	52		1	2020	Areal reducering
Skærbæk Kommuneskole	1.032	373		1	2020	Ønskes nedrevet
Udlejningsejendom, Nørrevej 78, Højer	148		180.000	1	2020	Ønskes nedrevet
Ungdomshuset Club 90, Højer	746	597		1	2020	Ønskes solgt
Vejvæsnets Lagerplads, Lovrupvej 10, Skærbæk	50	41	60.000	1	2020	Ønskes nedrevet
	6.583	**4.129**	**1.465.000**		**13**	

Områdescenarier

TØNDER KOMMUNE

Kriterier der ligger til grund for områdescenariebeskrivelserne

Kriterierne omfatter

- vægtningen af strukturhensyn
- vægtningen af særlige synergien i områder, der skal søges
- at ejet erstatter lejet
- brug af standardmål for institutioner: minimumskrav m2 per barn/medarbejder

Standardmål

TØNDER KOMMUNE

Standardmål ved samling af flere institutioner

Formål	Mål
Børnehavebørn	3 m2/barn inkl. inventar
Vuggestuebørn	4 m2/barn inkl. inventar
Special-børn	5 m2/barn inkl. inventar
Skolebørn, primærareal	• 12 m3 uden ventilation, lofthøjde 2,70 - 2.80 m = 4,5 m2/barn/medarbejder • 8 m3 med ventilation, lofthøjde 2,70 - 2.80 m = 3 m2/barn/medarbejder • 6 m3 med lofthøjde 2,70 - 2.80 m = 2,5m2/barn/medarbejder efter BR18 ift. effektiv ventilation
Kontorrum	7,0 m2 minimum pr. medarbejder
Administration, primærareal	• 5,0 m2/medarbejder uden ventilation AT • 3,5 m2/medarbejder med ventilation AT

TØNDER KOMMUNE

Opsamling i plenum efter gruppedrøftelser 16.30 – 17.00

TØNDER KOMMUNE

Indledning til Gruppedrøftelser

Prioritering af Anlæg

17.00 – 17.45

TØNDER KOMMUNE

Opsamling på Anlæg i plenum

Borgmesteren - afslutning

TØNDER KOMMUNE

Høringsfase

TØNDER KOMMUNE

- **23. september 2019**

  Materiale til budgetseminaret offentliggøres/gøres tilgængeligt elektronisk for Kommunalbestyrelsen, HMU, FagMED samt høringsberettigede (Ældreråd, Handicapråd, Folkeoplysningsudvalg, BUPL). Materialet bliver samtidig tilgængeligt på kommunens hjemmeside.

- **27. september 2019**

  Frist for høringssvar fra de høringsberettigede vedr. budgetmateriale, således at dette kan indgå i Kommunalbestyrelsens beslutningsgrundlag på budgetseminaret.

- **11. oktober 2019**

  Forslag til budget 2019-2022 sendes til høring hos de berettigede (HMU, ældre, handicap, folkeoplysning og BUPL)

- **17. oktober 2019**

  Ændringsforslag sendes til høring hos de berettigede

- **22. oktober 2019**

  Sidste frist for høringssvar fra de berettigede.